

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 17

11 березня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 17 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Тарасенко Н.	
Політичні сценарії для Ю. Тимошенко.....	4
Горова С.	
Курс гривни скоро востановиться?.....	19
Законодавча влада	24
Виконавча влада	33
Політика	47
Економіка	64
Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	69

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Депутати закликали США і Британію вжити негайних заходів щодо Росії

Верховна Рада звернулася до держав-гарантів безпеки України із закликом збереження незалежності, суверенітету та існуючих кордонів України.

За прийняття звернення проголосували 263 депутатів.

«Верховна Рада України звертається до Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії, Сполучених Штатів Америки як країн-учасниць Міжнародного меморандуму гарантій безпеки в зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї з проханням виконати свої зобов'язання згідно до його положень», – сказано в документі.

ВР закликала «застосувати усі можливі дипломатичні, політичні, економічні та військові заходи для негайного припинення агресії та збереження незалежності, суверенітету та існуючих кордонів України».

Верховна Рада також звернулася до Росії з вимогою негайного виведення військ із території України та припинення агресії проти української держави та гарантування її територіальної цілісності та незалежності (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/03/11/7018376/>). – 2014. – 11.03).

Звернення в. о. Президента України О. Турчинова до народу у зв'язку із ситуацією в Автономній Республіці Крим

Верховна Рада Криму, яка повністю контролюється військовими Збройних сил Російської Федерації, прийняла незаконне рішення про проведення референдуму в Криму з питання: «Чи виступаєте ви за входження Криму до складу Російської Федерації?».

Це рішення є нелегітимним та нікчемним.

Воно протирічить волі українського народу та інтересам громадян, які проживають у Автономній Республіці Крим. Територія України в межах визнаних усім світом кордонів є недоторканою і суверенною.

Відповідно до 73 статті Конституції України, виключно, я підкреслюю, виключно всеукраїнським референдумом можуть розглядатися питання, пов'язані з кордонами та зміною території України.

До речі, провести навіть місцевий, кримський, референдум за десять днів неможливо. Тому це не є референдум. Це буде фарс, це буде фальш, це буде злочин проти держави, який організували військові Російської Федерації.

Відповідно до наданих мені повноважень я зупинив рішення парламенту Криму.

Верховна Рада України буде ініціювати розпуск парламенту Автономної Республіки Крим. Ми захистимо недоторканність нашої території. Ми захистимо суверенність нашої країни.

Я переконаний, що і громадяни України, які проживають на території Криму, будуть усіляко цьому сприяти (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2014. – 6.03).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Політичні сценарії для Ю. Тимошенко

Одним із прогнозованих результатів Майдану стало звільнення з ув'язнення екс-прем'єра Ю. Тимошенко. Звістка про це вмить облетіла країну й стала топ-новиною в усіх світових засобах інформації. «Юлія Тимошенко і мрії не могла про більш ефектне повернення в українську політику, аніж те, яке сталося, – написала The Times. – Але це не озна-

чає, що вона може сприймати як само собою зрозуміле своє повернення до керівництва партією, не кажучи вже про керівництво країною».

Цю тезу підтвердили вже перші години перебування Ю. Тимошенко на волі. Виявилося, що, провівши за ґратами два з половиною роки, экс-прем'єр вийшла з в'язниці в зміненій країні, з істотно іншими запитами на політичних лідерів. Характерною в цьому контексті стала ситуація в аеропорту «Жуляни», де представники «Самооборони» нагадали экс-прем'єру, хто саме виборював нову Україну на Майдані, і попросили не забувати про це.

Без особливого ентузіазму зустріли повідомлення про звільнення Ю. Тимошенко на Майдані, куди лідер «Батьківщини» прибула пізно ввечері. Виступ Ю. Тимошенко перед «майданівцями», який тривав близько 10 хв, виглядав не досить вдалим. Ю. Тимошенко, зокрема, заявила, що вона вважає Майдан єдиною гарантією того, що політики будуть чесними, і що він не повинен розходитися, поки в Україні не оберуть нового Президента.

Ю. Тимошенко також заявила про формування нового уряду з урахуванням думки Майдану й попросила громаду згуртуватися заради цілісності України. Вона вибачилася перед мітингувальниками за всіх політиків України, зазначивши, що «до сьогодні всі політики були не варті вас».

Утім, після виступу Ю. Тимошенко люди на Майдані висловлювали своє, подекуди неоднозначне, ставлення безпосередньо до экс-прем'єрки, а також її спадку на верхівці української політики. Думки щодо перспективи її повернення до активної діяльності також дещо розділилися. Поширеними в суспільній думці є побоювання повторення 2004 року, адже сьогодні, після «імунізації» «помаранчевою революцією» люди зважають не на гарні слова, а на конкретні справи.

З перших хвилин виступу Ю. Тимошенко на сцені Майдану ділитися своїми враженнями почали користувачі в соціальних мережах. «Коли я дізнався, що випустили Тимошенко і вона попрямувала на Майдан, у мене було дуже дивне відчуття. З

одного боку, я радий, що її випустили. З іншого – коли я подивився на сцену Майдану – я побачив одній й ті ж самі обличчя (Луценка, Тимошенко, Порошенка, Турчинова і т. д). Мені спала думка: головне, щоб ця революція не повернула нас в 2004–2010 роки. Не за них вмирили люди, не за Тимошенко, не за Яценюка і не для того, щоб вони після перемоги знову сіли за владні крісла. Яка є гарантія, що вони не візьмуться за старе?» – звучало в соцмережах.

Реакція Майдану на виступ Ю. Тимошенко, під час якого її кілька разів переривали, і коментарі з приводу її виступу в соціальних мережах дали підстави припускати, що громадськість не надто хоче бачити Ю. Тимошенко на перших ролях у політиці.

Р. Оліфант з британського «Телеграф» підсумував реакцію Майдану на Ю. Тимошенко таким чином: «Неоднозначна зустріч Тимошенко сьогодні. Багато аплодисментів на словах про покарання снайперів. І лише скромні оплески наприкінці промови».

Редактор видання «Українська правда» відомий журналіст-розслідувач С. Лещенко у своєму Facebook зазначив, що наразі «не черга Тимошенко керувати країною». Журналіст прямо вказав на результати свого розслідування, які вказують на корупційний зв'язок Ю. Тимошенко з экс-прем'єр-міністром України П. Лазаренком. «У мене є такі ж документи, які знайшли сьогодні у Межигір'ї – тільки там йдеться про платежі Тимошенко Лазаренку. Не 100 гривень вона йому заплатила, а 100 мільйонів доларів – мінімум. У мене є відеосвідчення агента ФБР про те, що Тимошенко була посібницею Лазаренка та платила йому хабарі. У мене є пачка платіжок Тимошенко до Лазаренка і є зізнання партнерів Тимошенко. І не треба розповідати, що бізнес у 1990-х неможливо було робити інакше. Платити хабарі, як і займатись бізнесом – це вільний вибір кожного, – зазначив журналіст. – Хай Тимошенко буде вільна, хай займається бізнесом чи благодійністю, буде директором музею “Межигір'я”, але не Президентом».

Вихід Ю. Тимошенко з в'язниці супроводжувався рядом її поспішних заяв, які спричинили бурхливу дискусію щодо її

подальшої політичної кар'єри. Зокрема, про свій намір приймати участь у позачергових виборах Президента Ю. Тимошенко заявила ще в аеропорту Харкова, про що в прямому ефірі повідомили кореспонденти російського телеканалу Life news.

Однак уже наступного дня, вочевидь, зважаючи на неоднозначне сприйняття посилів екс-прем'єра до суспільства, адвокат Ю. Тимошенко С. Власенко в ефірі телекомпанії «Україна» повідомив, що вона не робила заяв про намір балотуватися в Президенти. «Хтось поширив заяву про те, що нібито Юлія Володимирівна заявила, що вона йде балотуватися в Президенти. Це не відповідає дійсності. Такої заяви не було», – сказав С. Власенко.

23 лютого прес-служба Ю. Тимошенко повідомила, що екс-голова уряду не планує брати участі в президентських виборах наприкінці травня 2014 р. Водночас депутат фракції ВО «Батьківщина» С. Соболєв повідомив, що кандидатура Ю. Тимошенко не розглядається на посаду голови нового уряду. Про це попросила сама Ю. Тимошенко. «Для мене стала сюрпризом інформація про те, що мене пропонують на посаду Прем'єр-міністра України. Це питання зі мною ніхто не погоджував і не обговорював. Дякую за повагу, але прошу не розглядати мою кандидатуру на пост глави уряду», – передала слова Ю. Тимошенко прес-служба ВО «Батьківщина».

У мережі Facebook новина про звільнення Ю. Тимошенко фактично відсунула на другий план повідомлення про відсторонення В. Януковича з президентської посади. Причому в більшості коментарів висловлювалося відверте небажання поновлення участі Ю. Тимошенко в політиці. Присутня у Facebook інтелектуальна частина Майдану прагне якісного оновлення політики й не сприймає «політичної гри» екс-прем'єра. Характерним у цьому випадку є вислів М. Найема у Twitter: «Багато хто з нас щиро зрадів тому, що Юлія Тимошенко вже не сидить у в'язниці. Але давайте чесно скажемо один одному: бажаючи знову бачити її в політиці залишилось небагато. Вона може бути символом репресій доби часів Віктора Януковича, прикладом стійкості, почесним лідером своєї партії – ким завгодно, але не діючим політиком. Юлія

Тимошенко має залишатись у минулому, з яким ми так болісно прощались. Надто дорого ми за все заплатили, щоб ще раз спробувати стати на ті самі граблі. З усією повагою».

Безпосередньо на Майдані 23 лютого було влаштовано акцію проти повернення Ю. Тимошенко в політику. За словами учасників акції, вони стояли на Майдані й добивалися перемоги не заради Ю. Тимошенко й не задля її повернення в політику, а з метою зміни всієї системи державного управління. Активісти, які розгорнули плакати «Юлі – волю, а не владу!», виходили з того, що результатом усунення В. Януковича має стати побудова принципово нової України як держави й суспільства.

Досить категоричні вимоги недопущення Ю. Тимошенко до продовження політичної кар'єри з'явилися водночас у соцмережах і в ЗМІ. Зокрема, люди, які вважають, що Ю. Тимошенко має піти з української політики й не займати жодної державної посади, створили у соцмережі Facebook спільноту «Юля, досить – No Tymoshenko». Було оприлюднено звернення, яке пояснює створення відповідної спільноти. «Ми, громадяни України й активісти Майдану, вважаємо, що Юлія Тимошенко має піти з української політики та не займати жодної державної посади. Чому? Бо Україні потрібна нова система влади без корупції. Юлія Тимошенко – представник старої системи і старої генерації політиків. Вона брала участь у корупційних схемах – як мінімум давала багатомільйонні хабарі Павлу Лазаренку, про що є докази у журналіста “Української правди” Сергія Лещенка. Стиль життя Тимошенко до ув'язнення абсолютно не відповідав рівню задекларованих доходів, що промовисто натякає на корупційні надходження.

Юлію Тимошенко посадили до в'язниці несправедливо за надуманим обвинуваченням. Це була розправа Віктора Януковича із політичною опоненткою. Але є багато епізодів діяльності Юлії Тимошенко, у яких можна запідозрити корупцію, і які досі не розслідувалися. Ця діяльність може бути приводом для розслідувань, суду і нового ув'язнення Юлії Тимошенко.

Найкращий варіант консенсусу між Юлією Тимошенко та українським суспільством видається таким: Юлія Тимошенко

не обіймає жодну державно-адміністративну посаду і не балотується на виборні посади; нова реформована система правосуддя України не розслідує минулу діяльність Юлії Тимошенко, а всі статки, що перебувають у її власності на момент звільнення (22.02.2014), амністуються і легалізуються незалежно від джерел набуття.

Юлія Тимошенко може прислужитися українському народові, займаючись громадською або благодійною діяльністю, якщо забажає. Але аж ніяк не політичною. Якщо Юлія Тимошенко уникне активної участі в українській політиці, у неї є шанс увійти до історії України у якості позитивного і мудрого героя, здатного пожертвувати особистими інтересами заради суспільного блага. Це буде початком люстрації (очищення), чого вимагають активісти Майдану та громадяни України».

Загальнонаціональний телеканал «1+1» поширив щодо Ю. Тимошенко дискредитуючу її інформацію, висвітливши приватне життя її дочки. Друковані ЗМІ опублікували фото замиського будинку в одному з найпрестижніших місць на околиці столиці, де нині проживає донька екс-прем'єра. Аргументами, спрямованими проти безпосередньо Ю. Тимошенко, стали все ті ж приклади вже майже 20-річної давнини про сумнівні бізнесові операції й корупційні дії в співпраці з П. Лазаренком.

Директор Інституту євроатлантичного співробітництва політолог О. Сушко запропонував певні кроки для того, аби Ю. Тимошенко не повернулася до високих державних посад в Україні. Перш за все, за словами політолога, необхідно зробити максимально репрезентативне звернення до Ю. Тимошенко з проханням-вимогою утриматися від висунення своєї кандидатури на найвищі державні посади. «А також є потреба у паралельному розгортанні громадського тиску, який переконав би її дослухатися до такої вимоги», – написав він.

Академік Академії наук вищої школи України, доктор політичних наук, професор ПНУ ім. В. Стефаника та Університету ім. Я. Кохановського (Польща) І. Монолатій наголосив, що повернення в політику Ю. Тимошенко означатиме як

ціннісний конфлікт для суспільства, так і конфлікт інтересів для політикуму, зокрема опозиційного дотепер табору. Її повернення в президентську кампанію безперечно змусило переглянути свої шанси на перемогу всіх претендентів на пост Президента. Як політична фігура вона й надалі є однією з впливових на українській шахівниці, однак не найвпливовішою. У її особі експерт вбачає істотні застереження громадянського суспільства щодо ефективності політичної системи України, адже її дотеперішня діяльність, як і діяльність экс-президента В. Ющенко, і є тими безпосередніми каталізаторами, які теж призвели до узурпації влади в країні й трагічних подій на Майдані.

Відповідаючи на питання, чи зможе Ю. Тимошенко з огляду на нові правила гри в Україні повернути собі позиції одного з найвпливовіших політиків країни, І. Монолатій зауважив, що Ю. Тимошенко ще до формального звільнення з незаконного ув'язнення розпочала спроби щодо повернення собі позицій політика № 1 в Україні. Щоправда, зробити це, на його думку, буде важко: і через напружену ситуацію в нашій країні, і через різноманіття електоральних уподобань українських громадян. Нова держава, яка постала на крові українських борців за волю, потребує нового національного лідера – необтяженого «політичним угодовством» з владою, морального авторитета для всієї нації, який зміг би об'єднати людей у цій складній історичній добі України, вважає експерт. Тому Ю. Тимошенко ще належить позмагатися за свій статус як реального політика.

Цілком слушною, на думку І. Монолатія, є думка про те, що Ю. Тимошенко нині має бути поза активною політикою, оскільки вже виросло нове покоління, якому треба дати дорогу. «Найкращий вихід для політиків штибу Ющенко і Тимошенко – писати спогади, створювати благодійні фонди і т. д. Великою мудрістю для Ю. Тимошенко було б подякувати всім, хто її підтримує як політика, але заявити, що в цих умовах буде відповідальнішим підтримати як морально, так і політично нових лідерів. Це дасть змогу говорити про Ю. Тимошенко як про відповідального політика, який прагматично оцінює ситуацію і свої шанси».

Оскільки революція обійшлася без Ю. Тимошенко, єдиним вагомим внеском лідера «Батьківщини» в повалення режиму В. Януковича, в основному, залишається її безкомпромісність, яка декларувалася в листах-відозвах з харківської лікарні й зводилися до двох слів «Жодних переговорів».

У середині лютого ключовою темою для обговорення в українській політиці стала ймовірна зустріч з ув'язненою лідеркою «Батьківщини» тодішнього голови Адміністрації Президента А. Клюєва. Уперше про цю зустріч повідомили 11 лютого, хоча достовірність цього повідомлення спростовували як опозиційні представники, так і провладні політичні сили. Зрештою, інтернет-видання «Українська правда» з'ясувало, що А. Клюєв таки їздив у Харків на зустріч з Ю. Тимошенко 26 січня. За даними журналістів видання, які проаналізували заявки центральної диспетчерської служби «Украероруху», літак, що належить компанії А. Клюєва, здійснив чартерний рейс за маршрутом Київ – Харків. За даними видання, А. Клюєв запропонував опозиціонерці спільне голосування за нового Прем'єр-міністра А. Яценюка в обмін на вивезення її на лікування в Німеччину. Крім того, А. Клюєв нібито обіцяв змінити запобіжні заходи для всіх затриманих і почати роботу комісії з підготовки нової редакції Конституції.

За іншими даними, влада нібито запропонувала своїй головній «заручниці» звільнення з-під варти вже в березні в обмін на підтримку її соратниками у Верховній Раді кандидатури А. Клюєва на посаду Прем'єра, створення парламентської коаліції на базі фракцій правлячої Партії регіонів і опозиційної «Батьківщини», а також повернення до Конституції зразка 2004 р. Проте лідер «Батьківщини» від такої угоди категорично відмовилася.

«План Тимошенко полягає в тому, щоб виторгувати у Януковича дострокові президентські вибори, взяти в них участь і виграти вибори. Очевидно, що завершення революції Тимошенко розглядає саме під таким кутом зору – остаточної і безповоротної перемоги над Януковичем» – ці слова політолога В. Карасьова фактично підтвердила й сама экс-прем'єр. В інтерв'ю тижневику «Дзеркало тижня» Ю. Тимошенко

заявила, що єдина можлива тема переговорів опозиції з В. Януковичем, у яких готова взяти участь і вона, – «умови його відходу з посади глави держави».

На думку аналітиків, імовірні переговори влади із засудженою мали на меті сформувати частково опозиційний уряд, який міг би отримати доступ до настільки необхідних Україні західних кредитів. Торкаючись цієї теми, экс-прем'єр заявила «Дзеркалу тижня»: «Я прошу міжнародні фінансові установи не надавати ні копійки фінансових ресурсів новому-старому уряду Януковича, тому що ці гроші будуть спрямовані на корупцію і посилення диктатури. Я закликаю Захід не фінансувати кривавий режим».

12 лютого Ю. Тимошенко вперше за тривалий час дали дозвіл на зустріч із керівництвом «Батьківщини». За її результатами оголосили, що опозиція не має наміру брати участі у створенні нового уряду. Замість цього, на Майдані буде оголошено склад альтернативного Кабінету Міністрів, до якого увійдуть тільки опозиціонери. Колишній Прем'єр-міністр також висловила протидію повернення до Конституції 2004 р., яка передбачає парламентсько-президентську форму правління, як важливого компромісу для врегулювання політичної кризи в країні. «Опозиція хоче збалансувати повноваження Верховної Ради, уряду та Президента, а Янукович планує змінити Конституцію для забезпечення гарантій його влади на випадок програшу на чергових президентських виборах 2015 р. Це діаметрально протилежні цілі», – пояснила Ю. Тимошенко.

Позиція Ю. Тимошенко дала привід вважати, що, незважаючи на перебування в ув'язненні, вона знову стала грати роль лідера опозиції, фактично звинувативши А. Яценюка, В. Кличка та О. Тягнибока в тому, що вони ігнорують заклики Майдану й діють за сценарієм влади.

Отже, навіть події трьох останніх місяців не змогли нівелювати «чинник Тимошенко» в українській політиці, констатує тижневик «Коментарі». Водночас слід розуміти, що потреба в Ю. Тимошенко сьогодні – не результат її досягнень, а результат ряду коливань, зволікань, невдач і провалів тих

політичних фігур, які з 2012 р. уособлювали собою українську опозицію. А. Яценюк, В. Кличко, О. Тягнибок, П. Порошенко і Ю. Луценко вакантне місце «символу революції» й самі зайняти не змогли, і зростанню нових лідерів не сприяли. У пост-революційній Україні Ю. Тимошенко залишається лідером «Батьківщини» і висунутим на з'їзді цієї політичної сили кандидатом у Президенти України. Багато хто вважає, що у Ю. Тимошенко є досить довгий політичний бекграунд для того, щоб хоч якоюсь мірою вважатися «новим обличчям» або носієм нових ідей. Можна також напевно стверджувати, що два з половиною роки ув'язнення змінили Ю. Тимошенко.

Як зазначають «Коментарі», Ю. Тимошенко до певного моменту була найгнучкішим і найдинамічнішим політиком (залишаючись при цьому в рамках популістського тренду). Вона вміла вчитися на своїх помилках і робити висновки. До незаперечних переваг Ю. Тимошенко можна віднести: у публічній політиці – колосальну харизму і вміння грати на емоціях мас; у непублічній – уміння створювати дуже парадоксальні політичні і фінансові союзи. Ю. Тимошенко прекрасно розуміє й орієнтується в тому, як працювали в Україні «схеми й потоки» від початку 1990-х років і до моменту, поки всі «потічки» не злилися в «межигірське море».

Лідер громадського руху «Третя українська республіка» Ю. Луценко вважає, що экс-прем'єр Ю. Тимошенко – «сильний лідер, якого потребує країна». «Вона не ідеальна, і суспільство пам'ятає її помилки. Але вона – той самий термінатор, який потрібен, щоб покінчити з системою, – стверджує Ю. Луценко. – Політика – це театр, де більшість акторів грають для спонсорів. Юля грає для публіки. Вона, як ніхто інший розуміє, чого хочуть люди. Зараз вона поїде лікуватися до Німеччини, потім буде готуватися до передвиборної кампанії. Я залишаюся її другом і союзником».

Незважаючи на відмову від посади Прем'єр-міністра, очевидно, що Ю. Тимошенко безперечно впливатиме на роботу Кабміну через близьких до неї його членів. Як відомо, новим очільником силовиків став глава харківської «Батьківщини» А. Аваков, паливне відомство очолив Ю. Продан, який уже

очоловав його у 2007–2010 рр., за часів прем'єрства Ю. Тимошенко. Мін'юст і Мінфін – теж за представниками «Батьківщини» – відомства очолили П. Петренко та О. Шлапак відповідно. Керівником Нацбанку став також представник «Батьківщини» – С. Кубів. Ще одне важливе міністерство – Мінсоцполітики очолила Л. Денисова, яка вже керувала цим відомством раніше. Таким чином, можна говорити, що цей уряд певною мірою – уряд Ю. Тимошенко.

Звісно, вирішальну роль у формуванні подальшої політичної кар'єри Ю. Тимошенко відіграватиме особистісний фактор. Знаючи прагнення Ю. Тимошенко до лідерства, практично неможливо повірити в те, що вона просто піде з політики. Підтвердженням цього є її активне включення у політичні процеси відразу після звільнення з ув'язнення. Уже наступного дня після виходу на волю Ю. Тимошенко провела кілька зустрічей з послами.

Відомо також про її присутність на засіданні РНБО щодо ситуації в Криму. За інформацією ЗМІ, саме Ю. Тимошенко взяла на себе роль миротворця й «на підтвердження своїх потенцій» подзвонила В. Путіну. Після їхньої розмови з'явилося повідомлення про те, що президент РФ погодився на переговори в Москві, причому його умовою начебто була участь у них Ю. Тимошенко.

У цьому контексті журналіст ТВі, у недавньому телеведучий «Голосу Америки» А. Годованець на своїй сторінці у Facebook не виключає сценарію, коли найближчими днями саме Ю. Тимошенко почне переговори з В. Путіним про стабілізацію ситуації в Криму і домовиться з ним про нормалізацію ситуації. А. Годованець припускає, що комбінація в Криму була розіграна для Ю. Тимошенко, адже з огляду на різке падіння її рейтингу й навіть несприйняття суспільством її особи Ю. Тимошенко потрібен був сильний аргумент – чому саме вона повинна очолити Державу Україна. А врегулювавши з В. Путіним конфлікт у Криму, вона цей аргумент таки отримує.

Побічним підтвердженням вірогідності балотування в Президенти Ю. Тимошенко стала заява А. Яценюка про його

відмову від участі в президентській кампанії, яка могла означати тільки одне – від «Батьківщини» в Президенти буде йти Ю. Тимошенко.

Водночас певні висновки щодо політичних ставок Кремля в Україні можна зробити, виходячи з прес-конференції В. Януковича в Ростові-на-Дону. Зокрема, очевидно є незацікавленість Росії у Януковичі-президенті. У протилежному випадку прес-конференція відбувалася б у Москві, а сам В. Янукович не заявляв би, що так і не бачився з російським президентом.

Тож не виключено, що В. Путін тепер ставить на Ю. Тимошенко як на людину, з якою він готовий працювати й будувати відносини. Залишилося тепер лише переконати українців, що Ю. Тимошенко – саме той Президент, який потрібен цій державі.

Сьогодні президент Росії В. Путін розраховує на повернення у велику політику Ю. Тимошенко, заявила народний депутат І. Богословська в ефірі програми «Шустер LIVE». «Путін грає не на Януковича, він грає в Тимошенко, і дуже серйозно. Ще два чи три тижні тому всім судам України був даний указ згортати всі справи щодо Юлії Тимошенко. Готувалося рішення Конституційного Суду про те, що Тимошенко має право брати участь у президентських виборах. Тобто насправді ця конструкція розроблялася, і Путін грає в цю гру», – зазначила І. Богословська.

Експерти зі свого боку погоджуються з тезою про те, що повернення лідера «Батьківщини» у велику українську політику відображає запит зовнішньополітичних гравців. В. Карасьов, зокрема, вважає, що Ю. Тимошенко можуть надати підтримку як Брюссель і США, так і Росія.

У неділю, 2 березня, Ю. Тимошенко звернулася до українського народу з приводу ситуації в Криму. Ю. Тимошенко озвучила п'ять пунктів, які, за її словами, мають вселяти впевненість і спокій в українців. «По-перше, у цьому протистоянні з Росією ми не самотні. У 1994 р. Україна підписала Будапештський меморандум із США, Великобританією та Росією про надання нам гарантій повної безпеки в обмін на

нашу відмову від ядерної зброї. Росія сьогодні грубо порушила свої зобов'язання та вторглась на нашу територію. Але я впевнена, що США та Великобританія ніколи не порушать цей Меморандум і всіма можливими силами надійно захистять мир в Україні. В. Путін добре розуміє, що, оголошуючи війну нам, він оголошує її в тому числі й гарантам нашої безпеки, а саме США та Великій Британії», – запевнила вона.

Ю. Тимошенко закликала «не сіяти паніку та нестабільність в нашій власній країні. Це те, чого прагне агресор. Наша головна зброя сьогодні – це саме спокій. Росія не піде на збройну війну з усім світом, і тому сьогодні іде не війна зброї, а війна нервів та інтелекту. Ми мусимо виграти цю війну, і ми її виграємо».

Лідер «Батьківщини» попросила українців ні за яких обставин не підтримувати фальшивих мітингів у східних регіонах і в Криму, не приходити на них, бо це сьогодні зброя агресора. «Ми негайно мусимо стати повноправною частиною західного демократичного співтовариства – це буде надійним захистом від російського агресора. Тому ми саме зараз мусимо стати частиною об'єднаної Європи, підписавши Угоду про асоціацію з Європейським Союзом. Ми почнемо процес інтеграції в структури безпеки демократичного світу, щоб раз і назавжди захистити себе від військових загроз Росії. Сьогодні наша спільна команда веде цю роботу з лідерами світу», – повідомила Ю. Тимошенко.

«Російська агресія об'єднала Україну, об'єднала наш народ. Ми єдині сьогодні як ніколи. І ми вистоїмо! Століттями ми виборювали нашу незалежність і нікому не віддамо її зараз. Я переконана, що український народ перемогти неможливо! Окремо звертаюся до всіх військовослужбовців, до тих, хто зараз захищає нас. До хлопців з військової частини у Перевальному, Феодосійського батальйону морської піхоти, до всього особового складу Військово-морських сил України, до всіх хлопців, які зараз проходять перевірку на мужність і витримку. Наші рідні, ми з вами разом, ми пишаємося вашою мужністю», – звернулася Ю. Тимошенко.

В інтерв'ю телеканалу CNN вона сказала, що якщо у важкі часи українців залишать один на один з Росією і дадуть змогу

їй забрати Крим, то зміниться ситуація не тільки в Україні, а й в усьому світі. «Ми змушені будемо погодитися з тим, що в ХХІ ст. одна країна-агресор може порушувати всі міжнародні угоди і забирати території там, де їй це сподобається», – сказала екс-прем'єр, зазначивши, що цього не можна допустити. Якщо не спрацюють дипломатичні інструменти, не приведуть ні до чого переговори й особисті відносини з В. Путіним, то світова спільнота повинна переходити до більш серйозних засобів, резюмувала Ю. Тимошенко.

За оцінкою директора компанії «Слободчук і партнери» політолога С. Слободчука, Ю. Тимошенко в президентських виборах має шанси отримати найбільші бонуси: «Фракція “Батьківщини” – основа для депутатської більшості. Спікер – Турчинов. Голос “Батьківщини” буде вирішальним при формуванні Кабінету Міністрів. Якщо на посту Президента – представник тієї ж партії, то система замикається».

Експерт навів таку історичну аналогію. У Франції в 1981 р. президентські вибори виграв Ф. Міттеран, і до 1986 р. країна функціонувала як президентська республіка, формально будучи президентсько-парламентською: соціалістична більшість у парламенті, соціалістичний уряд і президент – соціаліст, він же – глава Французької соціалістичної партії. У 1986 р. вибори виграли голлісти на чолі з Ж. Шираком, і Ф. Міттерану довелося погодитися на призначення Ж. Ширака прем'єр-міністром. Тому з 1986 до президентських виборів 1988 р. Франція жила як парламентсько-президентська республіка.

«Тому якщо партії “Батьківщина” вдасться зайняти всі ключові пости, то Ю. Тимошенко, навіть не займаючи формально ніяких посад, може стати керівником України в моделі президентської республіки. Навіть суперпрезидентської. Простежується аналогія з В. Януковичем: одна політична сила, вірніше людина і його оточення, керували всіма гілками влади», – стверджує С. Слободчук.

Директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов констатує, що рейтинг Ю. Тимошенко нині вищий, ніж у трьох лідерів опозиції. «Майдан – точно не на стороні трійки, –

упевнений політолог. – Але “вищий” не означає “достатній для перемоги”. Її привітальна промова на Майдані неодноразово переривалася криками не найбільшого компліментарного змісту, що підтверджує не безумовну підтримку експрем’єра з боку вулиці».

Соціологічне опитування компанії «Социс», яке було проведене в період з 17 по 26 січня 2014 р. по всій території України, показало, що на той момент до трійки лідерів президентського рейтингу входили В. Янукович, В. Кличко й П. Порошенко. Зокрема, кандидатуру В. Януковича підтримало б 19,8 %, В. Кличка – 19,1 %, а П. Порошенка – 10,5 % виборців. А. Яценюк отримав би 6,3 % голосів виборців, О. Тягнибок – 3,6 %.

Близько третини виборців заявили тоді, що не знають, за якого кандидата віддали б свій голос і чи взагалі прийшли б на вибори. За умови включення до виборчого списку кандидатури Ю. Тимошенко (відповідно виключення зі списку А. Яценюка) голоси українців розподілилися б таким чином: В. Янукович – 20,4 %, другу позицію розділили В. Кличко і Ю. Тимошенко – 14,8 і 14,6 % відповідно. П. Порошенко підтримало б 9,0 % виборців, П. Симоненка – 4,0 %, О. Тягнибока – 3,2 %.

Зазначимо, що опитування проводилося ще до кривавих подій лютого 2014 р. в Києві. Тому його результати нині можуть сприйматися хіба що як джерело для подальшого аналізу. Уже найближчі кілька тижнів ми побачимо перші соціологічні рейтинги з Ю. Тимошенко й без В. Януковича.

Утім, політолог П. Карайченцев досить невисоко оцінює можливість експрем’єр-міністра показати хороший результат під час нинішньої президентської гонки. «У Ю. Тимошенко є дві проблеми – вкрай низький рейтинг популярності. За нинішній короткий час істотно наростити його вона не зможе, адже на Майдані з’явилися нові герої. А також у неї дуже високий рівень недовіри серед простих українців. Якщо все ж вона візьме участь у виборах – її результат буде не вищий четвертої-п’ятої позиції», – вважає П. Карайченцев.

Отже, поки що складається враження, що Ю. Тимошенко вирішила не поспішати з відповіддю на актуальне для всіх пи-

танья: на яку посаду вона претендує в новій системі влади. Якби Ю. Тимошенко була лідером революції, вона б, не сумніваючись, узяла на себе будь-яку відповідальність. Але наразі доречною і вчасною виглядає прийнята нею пропозиція про продовження лікування в німецькій клініці «Шаріте». Відмова від такого лікування завдала б непоправного удару по репутації Ю. Тимошенко: її хвороба з моменту арешту й до самого Майдану залишалася темою № 1 у не такому вже й великому списку опозиційних меседжів.

Від пропозиції очолити уряд Ю. Тимошенко відмовилася публічно. Про те, що президентські амбіції – справа ще не вирішена, заявив С. Власенко. Однак, незалежно від того, балотуватиметься Ю. Тимошенко чи ні, перше завдання, яке їй доведеться вирішити, це легітимізація в політиці шляхом пошуку унікальної ніші для себе як виразника певного суспільно-політичного запиту. Її подальша політична кар'єра залежатиме від мудрості відмовитися або мужності погодитися на роль, відведена їй народом, який нині довів свою спроможність впливати на долі політиків.

С. Горвая, ст. науч. сотр. ФПУ, канд. наук по соц. коммуникациям

Курс гривни скоро восстановится?..

Формирование нового правительства в Украине и обострение ситуации на территории Автономной Республики Крым несколько оттеснили новости о курсе национальной валюты на второй план.

Напомним, 3 марта торги на межбанковском валютном рынке Украины начались с роста курса доллара до 10,0000–11,0000 грн за покупку и продажу 1 дол., увеличившись на 40 и 50 к. соответственно с закрытия торгов в пятницу, 28 февраля (<http://www.profi-forex.org/forex/kursyvaljut/uah/entry1008201840.html>, 3.03.2014). Аналитики «Биржевого лидера» отметили, что 3 марта банки Украины предлагали следующий обменный курс: цена покупки

составила 8,8200–10,1000, цена продажи соответственно – 9,9900–11,0000.

Лучшая цена покупки по 10,1000 была отмечена в банке «Национальный кредит», чуть хуже цена – 9,8000 – в банке «Восток». Лучшая цена продажи – 9,9900 – в «Поликомбанке», а цена в 10,0000 была замечена в Первом инвестиционном банке. Самые невыгодные курсы обмена валют были отмечены в «Юнекс Банке», там цена покупки составила 8,8200 грн/дол. и в Банке инвестиций и сбережений, где цена продажи составила 11,0000 грн (<http://www.profi-forex.org/forex/kursy-valjut/uah/entry1008201836.html>, 3.03.2014).

Эксперты в своих комментариях по поводу сложившейся ситуации выступили с неоднозначными прогнозами относительно будущего гривни, а также с оценками событий, влияющих на рост курса доллара к гривне. Так, аналитики брокерской компании «Пантеон финанс» напоминают, что девальвация гривни началась во время продолжительного политического кризиса в стране, бесконтрольной растраты государственных финансовых средств коррумпированными чиновниками, а также как закономерное падение национальной валюты к другим мировым валютам при удержании курса на фиксированном уровне. По материалам сайта Нового украинского банковского портала, обоснованный рыночный курс доллара относительно гривни находится сегодня на уровне 12,2500–12,3500 грн.

Трейдера Академии Masterforex-V отмечают, что направления долгосрочного и среднесрочного трендов курса доллара к украинской гривне – вверх. Уровень сопротивления для курса доллара находится на недавнем максимуме 11,2515.

При продолжении коррекционного движения вниз курс доллара может опуститься до уровней вблизи 9,4000–9,2000 грн (<http://www.profi-forex.org/forex/kursy-valjut/uah/entry1008201840.html>, 3.03.2014).

В пресс-службе брокерской компании ForexTrend отметили, что причинами падения гривни к доллару США являются:

1. Снижение присутствия Нацбанка Украины на валютном рынке – Нацбанк перешел к политике плавающей гривни, как и требовал МВФ.

2. Нагнетание нестабильности политической ситуации в юго-восточных регионах Украины.

3. Действия спекулянтов по нагреванию валютного рынка (<http://www.profi-forex.org/forex/kursy-valjut/uah/entry1008201836.html>, 3.03.2014).

Председатель совета Украинского кредитно-банковского союза Б. Соболев считает, что при условии политической стабилизации и реструктуризации долговых обязательств курс гривни к доллару может вернуться к уровню 8,50. По словам эксперта, в переговорах с МВФ Украине нужно выступать против последующей девальвации гривни. «Украина должна бороться за сильную гривню. Не может никакая страна со слабой валютой строить сильную экономику», – отметил он (http://www.ukrinform.ua/rus/news/grivnya_moget_usilitsya_do_850_zh_dollar__ekspert_1607749, 27.02.2014).

По мнению некоторых экспертов, курс гривни восстановится после получения Украиной кредитов. «После поступления первых кредитных траншей курс гривни восстановится. До этого скачки возможны», – сказал руководитель информационно-аналитического центра Forex Club в Украине Н. Ивченко. Президент Украинского аналитического центра А. Охрименко считает, что к курсу в 8 грн/дол. резко вернуться не получится: «Курс будет выравниваться постепенно. Многое зависит от кредита МВФ. При пессимистических раскладах доллар может стоить и 12, и даже 15 грн» (<http://www.segodnya.ua/economics/finance/kurs-grivni-vosstanovitsya-posle-polucheniya-ukrainoy-kreditov-ekspert-499413.html>, 28.02.2014). Он также подчеркнул, что «фактически скачок курса доллара на прошлой неделе дал валютным спекулянтам возможность заработать около 600 % годовых» (<http://ru.tsn.ua/groshi/spekulyanty-navarili-na-rezkom-padenii-grivny-okolo-600-godovyh-352522.html>, 3.03.2014).

При этом некоторые эксперты считают, что курс гривни уже соответствует ее реальной стоимости и больше опускаться не будет – такого мнения придерживаются, например, в Dragon Capital. «Скорее всего, гривня уже достигла своего психологического барьера и больше опускаться не будет, останется на

этом уровне (около 9,5–10 грн/дол.)», – соглашается экономист А. Новак.

В банках сложившаяся ситуация также вызывает немалые опасения. «Девальвация гривни на фоне политической нестабильности болезненно отражается на кредитном рынке, – комментирует эксперт UniCredit Bank Т. Ратувухери. – С одной стороны, затормозился рост кредитного портфеля, который наблюдался в течение всего предыдущего года. С другой – темп прироста просроченной задолженности снова бьет рекорд». Впрочем пока эксперты не могут оценить влияние девальвации на кредитный рынок во всей полноте, так как свежая статистика за февраль 2014 г. отсутствует, а произведенный эффект будет отсрочен во времени. За январь, по данным Нацбанка, объем просроченной задолженности возрос на 1,48 %, а доля просрочки в портфеле пока увеличилась только на 0,1 п. п. – с 7,7 до 7,8 %. «Влияние девальвации на платежную дисциплину заемщиков скажется только через несколько месяцев, – говорит начальник отдела рейтингов финансовой сферы IBI-Rating А. Апостолова. – Но последствия такого ухудшения будут менее критичными для банковской системы по сравнению с 2008–2009 гг., поскольку финучреждения существенно снизили долю валютных кредитов в портфеле».

Зампредправления Банка Кипра С. Загородний считает, что связанное с девальвацией гривни увеличение затрат банков на резервирование может повлечь ощутимое ухудшение финансового результата банковской системы по итогам первого квартала 2014 г. (<http://finance.liga.net/banks/2014/3/3/articles/37594.htm>, 3.03.2014).

Как сообщают СМИ, председатель совета директоров «Дельта Банка» Е. Попова считает, что девальвация гривни уже состоялась и дальнейшая скупка валюты выгодна только спекулянтам, в то время как простые люди теряют.

Е. Попова напомнила, что панические настроения на финансовом рынке и девальвация – это уже не первый случай в нашей стране. «Наверняка все помнят 2004 и 2008 г. Опыт этих кризисов показывает, что ажиотажно бросаться на скупку валюты в пиковые моменты людям не имеет смысла. Па-

никеры теряют дважды. Во-первых, теряют накопленные проценты, во-вторых, панический спрос рождает неадекватные курсы, на которых зарабатывают только спекулянты, а простые люди теряют», – добавила она.

При этом некоторые банкиры прогнозируют, что ситуация на рынке стабилизируется в ближайшее время и подчеркивают, что банковская система в состоянии выполнить свои обязательства перед клиентами. По их мнению, наиболее надежным способом сохранения средств был и остается банковский депозит в национальной валюте, доходность которого с лихвой перекрывает инфляционные и валютные риски. В настоящее время банки предлагают клиентам восстановить потерянные проценты при возврате досрочно снятого вклада.

При этом обращает на себя внимание широко распространенное экспертное мнение о том, что курс гривни восстановится после получения Украиной уже первых кредитных траншей. А. Охрименко прогнозирует, что до президентских выборов 25 мая Кабмину точно удастся подписать договора о кредитовании с МВФ и получить в марте – мае первые 2–3 млрд дол., необходимые для стабилизации курса гривни на уровне 8,8–9 грн/дол. Также за это время власть успеет поднять тарифы на газ и коммуналку и, возможно, подписать Соглашение об ассоциации. Благодаря Соглашению может начаться процесс трансформации нашей экономики, прежде всего пересмотр стандартов и технических условий организации производства, которые позволят лет через 10 сделать экономику Украины похожей на экономику Турции (<http://www.segodnya.ua/economics/enews/eksperty-ob-ekonomicheskoy-programme-kabmina-idei-pravilnye-no-vremeni-nahvatit-499616.html>, 1.03.2014).

Не меньшее внимание привлекает также статья «Сепаратизм на марше, или Крымский ответ Путина», размещенная на информационно-аналитическом портале Inpress.ua (<http://inpress.ua>). По словам автора А. Авксентьева, Запад поставил новому Кабмину ряд условий для предоставления финансовой помощи. Среди них – девальвация гривни и повышение стоимости газа для населения.

По состоянию на 11 марта курс гривны на межбанковском рынке установился на уровне 9,10-9,30 грн/долл.

Как отметил министр финансов Украины А. Шлапак на брифинге в в Киеве 10 марта, «на сегодняшний день при прочих неизменных условиях наш курс к доллару достиг определенной равновесной величины с учетом торгового баланса. Таким образом, у нас есть все возможности удержать курс на уровне 10-10,1 грн/долл. – средний по году».

Глава Минфина также подчеркнул, что экономический кризис в Украине возник не только из-за неблагоприятных глобальных тенденций и установления Россией торговых барьеров, но и из-за системы коррупционных поборов, монополизма и вымывания оборотных средств предприятий.

По мнению руководителя Минфина, решить возникшие на валютном рынке проблемы можно будет за счет международной помощи и проведения радикальных реформ.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

«Ми одна країна, одна родина, і ми разом з нашим Кобзарем Тарасом тут», – заявив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов, виступаючи на мітингу з нагоди 200-річчя від дня народження Великого Кобзаря в неділю, 9 березня, у Києві.

«Ми сьогодні прийшли, щоб віддати шану і схилити голови перед головним Героєм України – Тарасом Григоровичем Шевченко. Наш великий пророк 200 років веде свій народ від неволі до волі, до справжньої, сильної країни, якою будуть пишатися усі українці, де б вони не жили – тут чи за її межами», – наголосив О. Турчинов.

Він підкреслив, що «Тарас був завжди зі своїм народом, коли українцям було важко, коли вони виборювали свою свободу». «І на Майдані він був разом з нами, виступав зі сцени, захищав жінок і дітей на барикадах Грушевського й Інститутської, був під кулями, серед вибухів гранат», – сказав керівник парламенту, запропонувавши хвилиною мовчання вшанувати героїв, які віддали життя за Україну.

За словами О. Турчинова, нині слово правди, слово віри Кобзаря «допомагає нам розбудувати Україну, відновлювати українську владу, припиняти розбрат і протистояння, відновлювати вщент зруйновану економіку». «І коли сьогодні агресор загрожує нашій землі, Тарас разом з нами у строю. І з ним, з його “борітеся – поборете”, яке стало нашим гаслом, нашою зброєю, ми переможемо, тому що з нами правда, з нами Бог, з нами Україна, і з нами наш Великий Тарас», – заявив він.

«Я дякую Богу, що він дарував Україні великого пророка. Слава Богу, слава Великому Тарасу, слава Україні!» – сказав О. Турчинов (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 9.03).

***

Нова українська влада прагне побудувати державу, у якій хотілося б жити не лише українцям. Про це заявив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов в інтерв'ю американському телеканалу NBC.

«У нас одна країна, і ми усі разом несемо за неї відповідальність, – заявив О. Турчинов. – Ми хочемо побудувати дійсно демократичну країну, в якій би кожен відчував себе вільною людиною незалежно від того, де він мешкає – на Сході чи Заході, Півдні чи Півночі».

За словами О. Турчинова, «наш вибір – відмовитися від нав'язаного стереотипу напівтоталітарної країни». «Прагнемо створити реально діючі стандарти цивілізованої країни, хочемо, щоб в Україні хотілося б жити не лише українцям, але й людям з усього світу», – наголосив він.

О. Турчинов зазначив, що стабілізації в країні стала на заваді агресія з боку Росії. При цьому він наголосив, що метою агресивних дій РФ на кримському півострові є дестабілізація ситуації в нашій державі. «Вони захопили стратегічні об'єкти, зокрема парламент і уряд Криму. Сьогодні рішення, які проголошуються в Криму, проголошуються під дулами кулеметів», – зазначив він.

При цьому керівник парламенту нагадав, що у 1994 р. Україна в односторонньому порядку відмовилася від

використання ядерної зброї, і США, Великобританія та Росія виступили гарантами незалежності нашої країни. «Переконаний, що такі великі країни виконують свої зобов'язання. Сподіваємося на підтримку наших стратегічних партнерів з Євросоюзу», – сказав він, висловивши переконання, що «цивілізований світ не залишить Україну наодинці з агресором».

О. Турчинов заявив про незмінність європейських прагнень України. Керівник парламенту зазначив, що український народ – «одна родина, і у нас є серйозні перспективи, щоб Україна була у сім'ї європейських країн» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 8.03).

***

10 березня Голова Верховної Ради України О. Турчинов зустрівся з віце-прем'єр-міністром, міністром закордонних справ, зовнішньої торгівлі та європейських справ Королівства Бельгія Д. Рейндерсом, міністром закордонних справ Великого Герцогства Люксембург Ж. Ассельборном і міністром закордонних справ Королівства Нідерланди Ф. Тіммермансом.

Під час зустрічі сторони обговорили політичну ситуацію, що склалася в Україні.

За словами О. Турчинова, Росія, ввівши свої війська на територію півострова Крим своїми «агресивними діями порушила всі норми міжнародного права». «Тому ми сподіваємось на реальну допомогу західних партнерів, які виступили гарантами нашої територіальної цілісності, підписавши Будапештський меморандум. Ми сподіваємось, що за допомоги наших стратегічних партнерів український народ зможе захистити своє право вільного вибору, право будувати незалежну європейську країну та право самим визначатись, без втручання Російської Федерації, щодо свого стратегічного шляху», – наголосив О. Турчинов, нагадавши, що одним з перших рішень, які ухвалив уряд, було скасування постанови уряду Януковича – Азарова про припинення євроінтеграційного шляху нашої держави.

У свою чергу від імені міністрів закордонних справ країн Бенілюксу віце-прем'єр-міністр, міністр закордонних справ, зовнішньої торгівлі та європейських справ Королівства Бельгія Д. Рейндерс наголосив на тому, що «українці, і ніхто інший, повинні самі вирішувати питання свого майбутнього».

«Сподіваємося, що ми разом зможемо знайти шляхи вирішення цієї складної ситуації мирним дипломатичним шляхом», – додав він, наголосивши, що європейські країни готові допомагати як у переговорному процесі, «так і надавати всіляку економічну підтримку Україні» (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради О. Турчинов під час брифінгу в понеділок, 10 березня, заявив, що Україна й Рада Європи діятиме спільно щодо блокування агресії Росії. За його словами, про це було домовлено під час переговорів з генеральним секретарем Ради Європи Т. Ягландом і федеральним міністром закордонних справ Австрії С. Курцом як головою Комітету міністрів Ради Європи.

Голова Верховної Ради зазначив, що «питання України є одним з найважливіших у світі сьогодні».

Візит вищих посадовців Ради Європи, зазначив він, дав нам змогу спланувати спільні кроки в напрямі блокування агресії РФ, яка проводить серйозну пропагандистську роботу й спирається на необ'єктивну і викривлену інформацію про події в Україні. О. Турчинов повідомив, що «відбувається спроба дезінформувати як російських громадян, так і громадян, які проживають в інших країнах, щодо легітимності української влади, щодо подій, які відбуваються у Криму, зокрема фальшивого референдуму, який вони пробують організувати, а вірніше – сфальшувати» (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Відбулася зустріч Голови Верховної Ради України О. Турчинова з міністром закордонних справ Румунії Т. Корлецяном.

Під час зустрічі сторони обговорили небезпечну ситуацію, яка склалась у зв'язку з діями Росії в Чорноморському басейні.

За словами О. Турчинова, незважаючи ні на що, Україна «йде шляхом відновлення та стабілізації».

Румунська сторона висловила готовність усіляко підтримувати Україну в захисті її територіальної цілісності й недоторканності кордонів.

Крім того, Т. Корлецяном наголосив, що Румунія підтримує європейський вибір України. «Ми вітаємо готовність підписати політичну частину Угоди про асоціацію», – наголосив він, додавши, що Румунія готова надати експертну допомогу нашій державі щодо вирішення конфлікту з Росією і виступатиме за лібералізацію візового режиму України з ЄС.

У результаті зустрічі сторони домовилися координувати свої дії, що пов'язані з питанням безпеки в регіоні (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 10.03.***

***

Народним депутатом України О. Долженковим зареєстровано в парламенті проект закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо скасування авансових внесків з податку на прибуток)».

Так, з пояснювальної записки до законопроекту вбачається, що проект закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо скасування авансових внесків з податку на прибуток)» (далі – законопроект) розроблено у зв'язку з необхідністю усунути несправедливе податкове навантаження на сумлінних платників податків, які постійно вимушені здійснювати надмірну виплату податку на прибуток «наперед», що, у свою чергу, призводить до невідповідності показників господарської діяльності з рівнем податкового навантаження, оскільки останній істотно є завищеним, виходячи з чинного податкового законодавства України.

Метою і завданнями прийняття цього законопроекту є необхідність скасувати авансові внески з податку на прибуток, передбачені п. 57.1 ст. 57 і п. 153.3 ст. 153 Податкового кодексу України через відсутність їх економічного обґрунтування і виключно фіскальний характер, спрямований на штучне підвищення податкового навантаження на платників податків на прибуток. Змінами вказаного законопроекту пропонується поновити квартальний звітний податковий період для вказаної категорії платників податків, який не є занадто обтяжливим з точки зору адміністрування.

Законопроектом передбачається внести ряд змін до Податкового кодексу України, а саме виключення положень, які передбачають авансові внески з податку на прибуток, передбачені п. 57.1 ст. 57 і п. 153.3 ст. 153 Податкового кодексу України (*SMF.in.ua* (<http://smf.in.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кримінального кодексу (щодо посилення кримінальної відповідальності за катування, завідомо незаконні затримання, привід або арешт і примушення давати показання).

Під час засідання комітету прийняття законопроекту (реєстр. № 2266) обумовлювалося необхідністю привести вітчизняне законодавство у відповідність до положень міжнародних актів, зокрема Конвенції ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10 грудня 1948 р.

Народні депутати також вважають за необхідне посилити кримінальну відповідальність за противоправні діяння, що посягають на життя й здоров'я особи, її особисту недоторканність і супроводжуються катуванням, жорстоким, нелюдським чи таким, що принижує гідність, поводженням з боку працівників правоохоронних органів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 7.03).

***

Голова Комітету з питань свободи слова та інформації М. Томенко провів зустріч з представником з питань свободи слова ОБСЄ Д. Міятович.

Учасники зустрічі обговорили ситуацію, що склалася в медіа-сфері упродовж кількох останніх місяців. М. Томенко, характеризуючи роль засобів масової інформації та журналістів у висвітленні суспільно важливих подій, наголосив, що українські мас-медіа за нинішніх обставин зуміли виробити спільні підходи в інтересах забезпечення свободи слова й плюралізму, а також дотримання високих професійних стандартів діяльності ЗМІ.

Голова парламентського комітету розповів про негативні процеси, які відбуваються сьогодні в інформаційному просторі України, а саме ігнорування українського й міжнародного законодавства у сфері мас-медіа з боку деяких закордонних телеканалів, що присутні в інформаційному просторі України; протиправне припинення роботи авторитетних регіональних мовників Криму, до якого вдається самопроголошена влада автономії; різке погіршення ситуації з дотриманням професійних прав журналістів.

Зокрема, ішлося й про численні факти перешкоджання законній професійній діяльності журналістів, напади на них, дедалі частіші спроби їх залякування тощо. Як зазначив М. Томенко, задля відновлення справедливості й покарання винних у здійсненні цих правопорушень комітет сподівається на подальшу тісну співпрацю з оновленими силовими структурами нашої держави.

Було обговорено також ситуацію у зв'язку з несхваленням Верховною Радою України звіту Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Учасники обмінялися думками стосовно можливих шляхів забезпечення належного громадського й державного контролю за діяльністю ЗМІ під час наступних президентських виборів в Україні «за умов фактичної недієздатності вказаного колегіального органу».

Серед нинішніх пріоритетів у законодавчій діяльності комітету М. Томенко назвав прийняття законів щодо

суспільного телебачення, роздержавлення державних і комунальних ЗМІ, а також удосконалення законодавства у сфері доступу до публічної інформації. Відповідні законопроекти, розгляд яких у другому читанні, за словами голови комітету, постійно відкладався через позицію попередньої більшості, нині мають бути проголосовані й прийняті в цілому.

Погодившись із необхідністю посилення впливу громадськості в питаннях моніторингу та усунення порушень свободи слова й права на інформацію, присутні водночас дійшли спільної думки про неприйнятність прямих заборон діяльності окремих ЗМІ. На думку учасників зустрічі, для вирішення цих питань слід вдаватися до кроків, які сприятимуть утвердженню принципів об'єктивної журналістики й поверненню порушників закону в межі правового поля без заборони їхньої діяльності. Д. Міятович запевнила присутніх у тому, що країни-члени ОБСЄ готові забезпечити необхідний інформаційний супровід і практичну допомогу Україні в питаннях, пов'язаних з діяльністю і свободою ЗМІ, і висловила сподівання на активне продовження започаткованого діалогу.

М. Томенко також нагадав присутнім про те, що в ці дні, попри напружену суспільно-політичну ситуацію, в Україні тривають заходи з відзначення 200-річчя Т. Шевченка, і подарував Д. Міятович щойно видрукуване факсимільне видання оригінального альбому живописних творів і малюнків Великого Кобзаря.

У зустрічі брала участь також координатор проектів ОБСЄ в Україні М. Джарбусинова (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 7.03).

***

Розпуск Верховної Ради АР Криму буде ініційовано в парламенті протягом поточного тижня. Про це в Харкові заявив народний депутат від партії УДАР В. Кличко.

«На цьому тижні буде ініційовано розпуск кримського парламенту. Сьогодні у нас буде погоджувальна рада, і на підставі цього ви отримаєте чітку інформацію», – сказав В. Кличко (*Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>)*. – 2014. – 10.03).

***

Центральна виборча комісія зареєструвала депутатами Верховної Ради О. Фурмана й О. Бондарчука. Відповідне повідомлення є на офіційному сайті ЦВК.

О. Фурман і О. Бондарчук стали нардепами після дострокового припинення ВР 28 лютого повноважень депутатів від фракції ВО «Свобода» А. Мохника та І. Швайки.

О. Фурман народився в 1969 р., освіта вища, директор ТОВ ПКФ «Козак+» (Вінниця), проживає в Києві, член партії «Свобода», включений до виборчого списку партії під № 26.

О. Бондарчук народився в 1975 р., освіта вища, директор ТОВ «Юридична фірма “Бондарчук і партнери”», проживає в Києві, член партії «Свобода», включений до виборчого списку партії під № 27 (*Zaxid.Net* (<http://zaxid.net>)). – 2014. – 10.03).

***

Верховна Рада України вже цього тижня має ухвалити закони про люстрацію. Таку думку висловив глава Люстраційної комісії Є. Соболев під час свого виступу на народному віче на Майдані 9 березня.

«Мільйони українців потребують люстрації, але в нашому законодавстві немає про це жодного рядочка. В українських органах влади немає жодної кімнати, звідки б могла розпочатися люстрація.

Перше, що сьогодні ми можемо зробити з цим словом, це припинити його обговорювати і розпочати його втілювати. Українська Верховна Рада, де створена нова коаліція, вже наступного тижня має ухвалити два прості закони, які не потребують ніяких розслідувань та люстраційних комітетів. Потрібна лише політична воля, щоб натиснути кнопки.

Перший закон – це пожиттєва заборона займати будь-які державні посади, балотуватися на будь-яких виборах в Україні для людей, які організували терор Майдану. У законі мають бути зазначені прізвища В. Януковича, А. Клюєва, В. Пшонки, В. Захарченка, О. Якименка, А. Портнова та О. Лукаш. Парламентарі можуть додавати до цього списку нові прізвища, але боронь боже, щоб вони когось викреслили. Сьогодні вночі

проект такого закону буде переданий до парламенту. Ще один закон стосується суддів», – сказав Є. Соболєв (*Високий замок* (<http://www.wz.lviv.ua/news/57422>)). – 2014. – 9.03).

***

Лідер фракції УДАР В. Кличко вважає необхідним створити новий спецпідрозділ на базі деяких колишніх бійців Беркуту. Про це він заявив під час виступу в Верховній Раді 11 березня.

«Ми повинні зробити все, щоб спецпідрозділ Беркут, який був розпущений, з його участю було сформовано новий спецпідрозділ, але з тих людей, які не приймали участь у катуваннях та вбивствах. Ті спецназівці, які не заплямували себе, повинні продовжити свою службу на користь країни», – вважає політик.

Також він підкреслив необхідність покращити фінансування силових відомств.

«Під час перегляду бюджету, нам необхідно підвищити статті на утримання особового складу солдатів та офіцерів за рахунок скорочення витрат на утримання органів влади та інших надмірних статей», – сказав В. Кличко (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>)). – 2014. – 11.03).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Органи прокуратури і військової прокуратури повинні негайно розпочати розслідування і арешти всіх, хто мав відношення до розкрадання в Міністерстві оборони. Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк із трибуни Верховної Ради у вівторок, 11 березня.

А. Яценюк підкреслив, що упродовж останніх чотирьох років була здійснена «системна диверсія з підриву національної безпеки і оборони України».

«Зараз дійшло до того, що уряд у нагальному порядку займається тим, що поставляє ТС-1 (Авіаційне пальне. – Ред.) для того, щоб літали літаки, дизельне пальне, бензин. Це при тому,

що бюджетних призначень на такі видатки немає», – наголосив Прем'єр-міністр України.

Він повідомив, що зараз Збройним Силам України поставляються 7 тисяч тонн ТС-1 та 60 тисяч тонн паливно-мастильних матеріалів.

Прем'єр-міністр також додав, що з огляду на стан державного матеріального резерву, а також те, що з недоторканного запасу було виключено товарно-матеріальні цінності, зараз вирішується питання поставок речового майна, «починаючи із взуття і закінчуючи одягом».

А. Яценюк також нагадав: незважаючи на те, що в Криму тричі намагалися вимкнути систему Національного банку та Державного казначейства, уряд знайшов шлях, як доставити до кримських військовослужбовців 125 млн грн, які Кабінет Міністрів виділив як одноразову допомогу: «Кожен військовослужбовець отримає ці кошти» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 11.03).

***

Прем'єр-міністр А. Яценюк закликає США та Великобританію захистити Україну, щоб зберегти систему глобальної безпеки на Землі.

Виступаючи з трибуни Верховної Ради у вівторок, 11 березня, він сказав, що події в Криму – це «найдраматичніший і найскладніший конфлікт на території Європи 21 століття».

«Це не є двостороннім конфліктом. Це є ні що інше, як дії Російської Федерації, спрямовані на підрив системи глобальної безпеки», – заявив А. Яценюк.

Уряд попросив парламент, аби той проголосував за звернення до країн-учасниць Будапештського меморандуму з проханням виконати ті гарантії, які надавалися українській державі після здачі ядерної зброї.

«Країна, яка позбулася добровільно ядерної зброї, яка відмовилася від свого ядерного статусу і отримала гарантії від провідних країн світу, залишилася незахищена і сам на сам з озброєною до зубів державою, яка має ядерний статус», – наголосив А. Яценюк.

«І тому моє звернення до західних партнерів було наступне: якщо ви не забезпечите ті гарантії, які були підписані в Будапештському меморандумі, тоді поясніть, як будете переконувати Іран чи Північну Корею позбутися статусу ядерних держав, якщо відповідних гарантій світ давати не буде?», – заявив він.

Саме тому Кабінет Міністрів звертається до парламенту з проханням проголосувати відповідну заяву і «продемонструвати волю українського народу до країн-гарантів Будапештського меморандуму про отримання захисту».

«Ми нічого ні в кого не просимо. Ми просимо тільки одне: на нашу країну здійснена військова агресія – ті, хто гарантували, що цієї агресії не буде, з одного боку, повинні відвести війська, а з іншого боку повинні захистити суверенну незалежну державу», – заявив А. Яценюк (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 11.03).

***

«Сьогодні приймається рішення про виділення 125 млн грн як одноразового грошового забезпечення для військовослужбовців, які зараз гідно несуть свою службу на території Криму», – повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час позачергового засідання уряду в неділю, 9 березня.

Він дав доручення членам уряду забезпечити виконання цього розпорядження, «профінансувати і доставити гроші безпосередньо до людей», а також схвально відгукнувся про спільну роботу Міністерства оборони та Міністерства фінансів у цьому питанні.

А. Яценюк також звернувся до представників великого українського бізнесу посприяти в забезпеченні військовослужбовців тим, що є необхідним згідно з запитами Міноборони, зокрема пальним й акумуляторними батареями. «Для того щоб Україна змогла себе захищати, нам потрібно всім об'єднатись. Переконалий, що представники великого бізнесу готові в сьогоднішніх умовах зробити все для того, щоб Збройні сили України могли виконувати завдання, які перед ними стоять», – сказав він.

Прем'єр-міністр звернувся до міністра фінансів: «Чудово усвідомлюю, що нам залишив уряд Азарова – Януковича, але

є додаткові бюджетні запити в Міністерстві оборони та МВС. І треба буде максимально шукати кошти, щоб виконати ті бюджетні запити і забезпечити обороноздатність країни» (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua)*. – 2014. – 9.03).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк на цьому тижні відбуде до Сполучених Штатів Америки. Про це А. Яценюк повідомив під час позачергового засідання Кабінету Міністрів.

Він повідомив, що відвідає США для проведення зустрічей на найвищому рівні і врегулювання ситуації, яка нині відбувається в двосторонніх і багатосторонніх відносинах України (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua)*. – 2014. – 9.03).

***

У неділю, 9 березня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк узяв участь у вшануванні 200-річчя від дня народження Т. Шевченка.

Прем'єр-міністр поклав квіти до пам'ятника Кобзареві в Києві.

Вступаючи перед громадою біля пам'ятника Шевченкові, А. Яценюк наголосив, що сьогодні для нашої країни й нашого народу постали найбільші виклики за всю історію української незалежності: «Так розпорядилася історія, що на наш із вами час і на наші покоління прийшла відповідальність виконувати Тарасів заповіт. Чи зможемо ми подолати ці виклики. Наша відповідь повинна бути одна: так, ми поборемо і ми переможемо.

А. Яценюк підкреслив, що проти України, «проти нашого народу, проти наших родин і сімей, проти нашого європейського майбутнього сусідня країна розпочала військову агресію»: «Наша відповідь Російській Федерації тільки одна – єдність, впевненість, цілеспрямованість і віра в те, що ми йдемо правильним шляхом. Це наша земля. За цю землю проливали кров наші батьки і діди, і ми не вступимось ні на один сантиметр з української землі. Нехай знає про це Росія і її президент».

Як наголосив А. Яценюк, Україна як мирна держава робить і робитиме все для вирішення цього конфлікту виключно дипломатичним і політичним шляхом. Він нагадав, що країни-учасники Будапештського меморандуму в 1994 р. надали гарантії територіальної цілісності української незалежної держави, яка віддала ядерну зброю: «Вони роблять все можливе і неможливе для виконання цього Меморандуму і для збереження як цілісної, незалежної і недоторканної держави».

«Чому сьогодні в Україні нова влада? Тільки тому, що мільйони українців вийшли і зробили те, що заповідав Шевченко. Немає тепер рабів німих – є гідна українська нація, яка всьому світу довела – “боріться й поборете, а Бог вам допоможе”», – підкреслив він.

«З нами Бог і з нами Україна. За нами спільна перемога», – сказав А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 9.03).

***

«Ми очікуємо, що в п'ятницю Венеціанська комісія як незалежний орган оприлюднить своє рішення щодо так званого референдуму в Криму», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на брифінгу в парламенті в понеділок, 10 березня, за підсумками зустрічі з генсеком Ради Європи Т. Ягландом і С. Курцом, главою МЗС Австрії, яка головує в Раді Європи.

«На моє переконання, такий референдум буде визнаний Північною Кореєю і, напевно, Сирією – і на цьому обмежиться», – зазначив він.

«Російська Федерація повинна негайно скасувати референдум, який проводиться на території Автономної Республіки Крим, яка є невід'ємною частиною Української держави», – наголосив Прем'єр-міністр.

За словами А. Яценюка, будь-які розмови про те, що референдум у Криму проводить кримська влада, «є брехнею»: «Немає ніякої кримської влади. Є група злочинців, які захопили в неконституційний спосіб владу в Криму під прикриттям 18 тис. російських військовослужбовців. І це персональна

відповідальність Росії і російського керівництва – все, що відбувається в Криму» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 10.03).

***

«Ми здатні провести загальнонаціональний діалог про додаткові права і повноваження Автономної Республіки Крим, але не під дулами російських автоматів», – заявив журналістам у понеділок, 10 березня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

«Це рішення український парламент разом з населенням України, яке проживає на території Криму, здатні прийняти. Але не на російських танках і БТРах», – наголосив він.

А. Яценюк зазначив, що вже десять днів тому на міжнародному рівні Російській Федерації запропонована так звана контактна група, яка повинна почати публічні переговори з Росією: «Адже Росія і її воєнщина підтримує бандитів, які захопили владу в Криму».

Відповідаючи на запитання журналіста щодо подій у східних регіонах країни, А. Яценюк підкреслив, що ситуація вкрай складна. Він повідомив, що спеціальні служби й правоохоронна система «зафіксували декілька тисяч провокаторів із сусідньої країни, які намагаються піднімати так звані протестні настрої і захоплювати органи державної влади».

«Це вже продовжується протягом двох тижнів. Поки що ці спроби безрезультативні. Тобто хвиля приходить і потім назад відходить, – додав він. – Зрозуміло, що це є подальша частина плану Російської Федерації, але ми контролюємо Донецьк і повернули контроль над Луганськом».

А. Яценюк також нагадав, що вчора (9 березня. – Ред.) на позачерговому засіданні уряду було прийнято розпорядження про посилення контролю над державним кордоном України. «Державна прикордонна служба, МВС, СБУ переведені в спеціальний режим функціонування. 3,5 тис. провокаторів були відправлені назад в ті місця, звідкіля вони приїхали» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 10.03).

***

«Коли йдеться про нову якість влади, це означає й нову якість відповідальності та нову якість прийняття рішень. І цей уряд буде стояти саме на таких позиціях», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час позачергового засідання Кабінету Міністрів у неділю, 9 березня.

А. Яценюк зупинився на кадрових змінах у новому уряді: «Вітаю те, що, якщо в нас є кадрові помилки, ми швидко й оперативно їх виправляємо. У цьому є наша відмінність від тих, хто представляли уряд Азарова – Януковича».

Як наголосив Прем'єр-міністр України, у новому уряді «все прозоро й чітко»: «Якщо є будь-яка інформація, яка потрапляє в засоби масової інформації щодо тієї чи іншої особи, наша реакція є і буде негайною і адекватною. Кожного будемо перевіряти. Прокурор розбереться разом із незалежним судом» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 9.03).

***

Під час засідання уряду 9 березня 2014 р. в. о. міністра оборони І. Тенюх доповів Прем'єр-міністру й членам уряду про стан справ у Збройних силах України. Він акцентував, що ЗСУ на сьогодні перебувають у місцях постійної дислокації, ніяких переміщень військ у бік АР Крим не передбачалося й не передбачається.

І. Тенюх повідомив, що наразі проводиться ретельна перевірка готовності Збройних сил. «Військові займаються своєю плановою роботою, яка завжди була і є присутньою у Збройних силах. Деякі частини перебувають у місцях постійної дислокації, окремі виходять в полігони відповідно до плану навчань», – розповів в. о. міністра оборони (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 9.03).

***

Виконуючий обов'язки міністра оборони І. Тенюх повідомив про початок військових навчань на території України, повідомляється на сайті відомства.

«З метою перевірки фактичного стану боєготовності Збройних сил України рішенням Верховного головнокомандувача

війська приведені в бойову готовність», – ідеться в повідомленні Міноборони.

Наразі війська вийшли на полігони й розгорнулися для відпрацювання завдань (http://newsru.ua/ukraine/10mar2014/ychenia_ukr.html). – 2014. – 10.03).

***

10 березня в. о. міністра закордонних справ України А. Дешиця провів зустріч з міністрами закордонних справ країн Бенілюксу – міністром закордонних справ Королівства Нідерланди Ф. Тіммермансом, віце-прем'єр-міністром, міністром закордонних справ, зовнішньої торгівлі та європейських справ Королівства Бельгія Д. Рейндерсом і міністром закордонних справ Великого Герцогства Люксембург Ж. Ассельборном.

А. Дешиця ознайомив глав МЗС країн Бенілюксу з останнім розвитком подій в Україні. Сторони обмінялися думками щодо можливих засобів деескалації напруженості на Кримському півострові й подальшого пошуку шляхів вирішення проблеми. А. Дешиця підкреслив, що Україна залишається відданою мирному врегулюванню ситуації в Криму за допомогою дипломатичних засобів.

Зі свого боку міністри закордонних справ Бенілюксу підтвердили підтримку суверенітету й територіальної цілісності України. Міністри наголосили, що лише народ України має самостійно вирішувати подальшу долю своєї країни і відзначили важливість дотримання міжнародних зобов'язань щодо захисту суверенітету й територіальної цілісності України. Вони високо оцінили позицію українського уряду щодо утримання від дій, які могли б призвести до подальшої ескалації ситуації в Криму.

А. Дешиця підтвердив готовність України до підписання політичної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС найближчим часом (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 9.03).

***

Незважаючи на намагання зруйнувати систему охорони кордону й блокування підрозділів Держприкордонслужби в Криму, прикордонне відомство продовжує посилено нести службу як на півострові, так і на південній, східній і північній ділянках кордону, наголошується в заяві прес-служби державної прикордонної служби.

У рамках спільної з представниками МВС і СБУ операції «Кордон» тільки за минулу добу в Україну не пропущено 342 громадянина Росії, які могли брати участь у заходах з дестабілізації обстановки й напруження протистояння в Україні (перевозили символіку провокативного характеру й предмети, які можуть використовуватися для нанесення тілесних ушкоджень).

Патрульною авіацією Державної прикордонної служби України минулої доби (9 березня. – Ред.) обстежено 180 км українсько-російського і 200 км українсько-молдовського кордону.

Підрозділи Азово-Чорноморського регіонального управління (дислоковані в АР Крим) продовжують виконувати завдання з охорони державного кордону України. Для цього співробітники Держприкордонслужби максимально використовують усі можливі й наявні сили та засоби в умовах дуже динамічної й напруженої обстановки. На сьогодні в Криму через дії так званої самооборони не працює половина постів технічного спостереження. Разом з тим прикордонники використовують інші способи відстеження й контролю обстановки.

На морській ділянці кордону в чергуванні задіяні вісім кораблів і 17 катерів Морської охорони Держприкордонслужби.

На ділянках Одеського й Бердянського прикордонних загонів триває здійснення контролю за додержанням прикордонного режиму, у тому числі виставлені контрольні пости на автошляхах, які ведуть з півострова Крим на материкову частину України. Згідно з даними, отриманими з цих контрольних постів, спостерігається істотне зменшення інтенсивності руху транспорту на цій ділянці. Разом з тим відмічається збільшення кількості біженців з Кримського півострову. За минулу добу з Криму прослідувало 265 осіб, переважна

більшість із них є представниками кримсько-татарського народу (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 10.03).*

***

Украинское правительство рассчитывает получить в апреле 2014 г. первый транш пакета финансовой помощи от Международного валютного фонда. Об этом сообщил в понедельник, 10 марта, министр финансов Украины А. Шлапак.

Он также добавил, что украинских валютных резервов недостаточно для выплаты текущего государственного долга в этом году. По словам министра, в 2014 г. Украина должна погасить долговые обязательства в размере 10 млрд дол. При этом в эту сумму не входят задолженности госконцерна «Нефтегаз», передает агентство Reuters.

Вместе с тем А. Шлапак подчеркнул, что перед получением транша МВФ Верховная Рада должна принять решение о сокращении расходов госбюджета. Правительство предложит парламентариям сократить текущие, капитальные и социальные расходы на сумму около 50 млрд грн (почти 4 млрд евро), соответствующую, по словам министра, сумме скрытого бюджетного дефицита.

Украинские власти продолжают вести переговоры с МВФ об условиях оказания финансовой помощи. Кроме того, возможность выделения денежных средств Киеву сейчас рассматривает Европейский Союз (*DW (http://www.dw.de). – 2014. – 10.03).*

***

Рада національної безпеки і оборони України (РНБО) оголосила про створення Національної гвардії і про часткову мобілізацію добровольців. Про це заявив в.о. президента України, голова Верховної Ради О. Турчинов.

«Сьогодні відбулось засідання РНБО і прийнято наступне рішення: створити на базі внутрішніх військ України Національну гвардію, мета якої – захистити Україну і її громадян від внутрішньої та зовнішньої загроз», – заявив О. Турчинов.

Крім того, за його словами, РНБО вирішила оголосити часткову мобілізацію до Національної гвардії та Збройних сил України.

«Це буде стосуватися не дітей – це буде стосуватися добровольців, які пройшли відповідну підготовку», – зазначив О. Турчинов (*Ракурс* (<http://ua.racurs.ua>). – 2014. – 11.03).

***

Кабинет Міністрів намерен значительно сократит расходы государственного бюджета на 2014, предусмотрев сокращение его дефицита вдвое. Об этом сказал премьер-министр А. Яценюк, выступая в Верховной Раде.

«Будет 2-х кратное сокращение дефицита госбюджета», – сказал А. Яценюк.

Он добавил также, что будет существенное сокращение социальный статей.

Премьер отметил, что принимаемые сегодня жесткие меры по экономии бюджетных средств в среднесрочной перспективе позволят выйти на экономический рост (*BIN.ua* (<http://bin.ua>). – 2014. – 11.03).

***

Голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації В. Семиноженко заявляє про необхідність застосування нових підходів у питаннях атестації наукових і науково-педагогічних кадрів.

За його словами, зараз необхідно ліквідувати департамент атестації кадрів у Міністерстві освіти і науки, поновивши натомість діяльність Вищої атестаційної комісії, як центрального органу виконавчої влади.

«Ліквідації ВАК та передача її функцій відповідному департаменту МОН не спростила процедури прийняття рішень, а навпаки перетворила цей орган у ручний і непрозорий, зробивши Міністерство освіти та науки монополістом у сфері визнання наукових досягнень», – заявив В. Семиноженко.

Разом з цим, за словами Голови Держінформнауки, є нагальна необхідність переглянути положення про порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань та вимоги до їх присудження (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 11.03).

***

Министр финансов Украины А. Шлапак отметил, что будет уменьшено финансирование милиции, СБУ и прокуратуры, за исключением армии, финансирование потребностей которой правительство планирует увеличить. Об этом он сказал на брифинге, передает корреспондент УНН.

Всего сокращения коснутся около 300–400 различных статей.

Комментируя скорость нововведений, А. Шлапак отметил, что через две-три недели его министерство планирует подать проект изменений в бюджет, после принятия которого Верховной Радой возможно будет начать конкретные переговоры с МВФ о предоставлении кредита сроком на 15 лет под 2 % годовых с началом их выплаты с шестого года. И в отличие от российского предложения, которое было принято в конце прошлого года, это не носит политического характера, так как не требует каких-либо стратегических изменений, например продажи газотранспортной системы Украины.

Отвечая на вопрос относительно привлечения международных экспертов к разработке программы реформ, А. Шлапак отметил: «К нам обращается много разных экспертов и организаций, которые предлагают свою помощь по реформированию бюджетной системы Украины. Среди них – МВФ, Всемирный банк, эксперты из Германии и Швеции. Мы уверены, что нам хватит сил сделать изменения, ради которых стоял Майдан» (*УНН (<http://www.unn.com.ua>)*. – 2014. – 10.03).

***

Министр финансов Украины заявил, что, несмотря на сложную ситуацию в стране, правительством своевременно и в полном объеме выполняются обязательства по выплате защищенных расходов бюджета – заработных плат, пенсий и социальных дотаций, оплаты счетов за потребление энергетических носителей, коммунальных услуг т. д. Отдельно министр отметил, что казначейство Крыма работает в штатном режиме – в пятницу были отправлены на полуостров все запланированные платежи. Об этом он сказал на брифинге 10 марта, передает корреспондент УНН.

Також вовремя получаются поступления от областей и происходят перечисления дотаций во все регионы Украины без исключения.

По словам А. Шлапака, основными целями на сегодняшний день являются:

– удержание в существующих сложных условиях стабильной финансовой и экономической ситуации в стране за счет отказа от некоторых нереальных государственных программ, капитальных и текущих расходов;

– вычищение «авгиевых конюшен» – наведение порядка в финансовой системе Украины за счет упрощения процедуры ведения бизнеса, приведения к балансу государственных программ, выявление и недопущения возвращения новых коррупционных схем, избличения виновных и формирование команды профессионалов на всех уровнях, возобновления работы негосударственных организаций, основной целью которых является контроль за деятельностью правительства (УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Міністр юстиції П. Петренко візьме участь у черговій пленарній сесії Венеціанської комісії, на якій розглядатиметься питання щодо рішення Верховної Ради АР Крим про приєднання до Російської Федерації.

Так, напередодні генеральний секретар Ради Європи Т. Ягланд офіційно звернувся до Венеціанської комісії «За демократію через право» з проханням надати висновок щодо рішення Верховної Ради АР Крим про приєднання до Російської Федерації. У зв'язку з цим до участі в сесії Венеціанської комісії було запрошено міністра юстиції України П. Петренка, щоб міністр представив офіційну позицію України щодо цього питання.

Зокрема, Рада Європи звертається з проханням до Венеціанської комісії роз'яснити, чи прийняте Верховною Радою АР Крим рішення організувати референдум про приєднання до Російської Федерації або відновити дію Конституції Республіки Крим 1992 р. узгоджується з конституційними принципами.

Крім того, Венеціанська комісія має надати свої висновки щодо того, чи відповідає нормам і принципам міжнародного права проект закону РФ «Про внесення змін до Федерального конституційного закону “Про порядок прийняття в Російську Федерацію і утворення у її складі нового суб’єкта Російської Федерації”».

Передбачається, що Венеціанська комісія розгляне вказані документи і винесе свої висновки на затвердження під час чергової 98-ї пленарної сесії, яка має відбутися 21–22 березня 2014 р. (*Урядовий портал (www.ktu.gov.ua)*. – 2014. – 10.03).

***

В Министерстве регионального развития хотят изменить правила регистрации прав на недвижимое имущество. Об этом сообщил министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства В. Гройсман.

Он подчеркнул необходимость реформатирования работы Государственной архитектурно-строительной инспекции Украины и Регистрационной службы. В. Гройсман предлагает функции этих структур вернуть органам местного самоуправления, а процедуру подачи деклараций о начале строительства и о готовности объекта к эксплуатации сделать публичной.

Вице-премьер выразил готовность продолжить работу над упрощением и совершенствованием разрешительной системы в строительстве, вместе с тем назвал недопустимым существование в стране такого понятия как самовольное строительство (*Судебно-юридическая газета (http://sud.ua)*. – 2014. – 10.03).

***

Секретарь Совета национальной безопасности и обороны Украины А. Парубий поручил Службе безопасности Украины и Генеральной прокуратуре Украины принять все необходимые средства реагирования на нарушения в сфере информационной безопасности. Об этом говорится в сообщении пресс-службы СНБО.

«Несмотря на сложную ситуацию, которая возникла в государстве, в частности относительно разжигания межнацио-

нальної розни іностранными СМІ... секретарь СНБО України обратился к Генеральному прокурору Украины с поручением осуществить надзор за соблюдением законов органами, которые проводят оперативно-розыскную деятельность, дознание, досудебное следствие, в отношении указанных выше фактов», – говорится в сообщении.

Кроме того, секретарь СНБО обратился к главе СБУ с поручением принять все необходимые меры реагирования (контрразведывательной защиты интересов государства в сфере информационной безопасности), в том числе и открытии уголовных производств в соответствии с законодательством с целью предупреждения и пресечения фактов разжигания межнациональной розни иностранными СМІ (*РБК-Україна* (<http://www.rbc.ua>). – 2014. – 10.03).

ПОЛІТИКА

Верховна Рада Криму прийняла декларацію на підтримку незалежності регіону від України і намір увійти до складу РФ. Про це повідомив РІА «Новости» співробітник апарату прес-служби ВР АРК.

«Рішення було прийнято тільки що, на позачерговій сесії. Проект підтримали 78 депутатів», – сказав співрозмовник агентства.

Всього у Верховній Раді Криму 100 депутатів.

«Крим як суверенна незалежна держава після проведення референдуму звернеться до Російської Федерації з пропозицією про входження до складу РФ як суб'єкта», – сказав співробітник апарату.

За його словами, рішення «набуває чинності» відразу після прийняття (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 11.03).

***

Збройні сили України не мають юридичного права розпочати воєнні дії в Криму. Про це під час виступу у Верховній Раді заявив міністр оборони України І. Тенюх.

Він зазначив, що де-юре відкритої агресії немає, оскільки керівництво РФ не визнає присутності своїх військ в Криму.

«По-друге, не оголошено правовий режим воєнного стану. Застосування Збройних сил у такому разі тягне кримінальну відповідальність», – заявив глава Міноборони.

Як пояснив І. Тенюх, будь-яке застосування сили в такому випадку буде трактуватися як застосування сили проти свого ж народу.

Він також зазначив, що за попередні роки було допущено низку стратегічних помилок. «Ми ніколи не розглядали небезпеку з боку Росії», – зазначив він.

При цьому І. Тенюх визнав, що для підготовки до протистояння із таким потужним супротивником як Росія потрібні великі гроші та час.

За його словами, на східному кордоні Росії знаходиться 220 тисяч військових, 150 літаків, 60 кораблів, такни тощо. Це в кілька разів переважає Збройні сили України.

«У Збройних силах України є тільки тактика і бойовий дух. Ми привели всі збройні сили в ступінь бойової готовності у відповідності до плану навчань. Але статистика невтішна», – зазначив глава Міноборони.

За словами міністра, із 41 тисячі сухопутних військ фактично готовими виявилися лише 6 тисяч.

І. Тенюх також звернувся до депутатів із проханням змінити закон про закупівлі і проведення тендерів.

А також закликав надати армії кошти для озброєння (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 11.03).

***

СБУ має докази причетності російської розвідки до організації провокацій в Україні. Про це з трибуни заявив голова СБУ В. Наливайченко.

«Через дві години ми даємо відкритий брифінг, як і обіцяли, де представимо докази, в тому числі з затриманими співробітниками головного управління розвідки Міноборони Росії, які беруть участь безпосередньо на нашій з вами рідній землі в організації диверсій», – заявив В. Наливайченко.

За його словами, вони також «займалися організацією та підкупом наших громадян, насамперед в східних областях для інспірування заворушень, побиття один одного, незалежно від політичних поглядів і місця проживання.

«Не тільки докази будуть представлені, а конкретні затримані співробітники іноземних спецслужб», – підкреслив В. Наливайченко (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 11.03).

***

В. Янукович вкотре заявив, що вважає себе легітимним президентом України і верховним головнокомандувачем України. Про це він заявив на прес-конференції в Ростові-на Дону.

«Я живий, мене не відстороняли у від посади в порядку, передбаченому Конституцією України», – заявив він.

За словами В. Януковича, він не визнає нинішню владу України.

«За ширмою якогось нібито правомочного уряду в країні діє банда ультранационалістів і неонацистів, які мітять уже і на президентський пост», – заявив В. Янукович.

«Міста патрулюються людьми в масках з пов'язками на руках, шириться свавілля щодо громадян України», – додав він.

«Вони звільняють вищих армійських офіцерів, тих, хто не хоче, протриває використанню збройних сил України на південному сході країни проти мирного населення. Вдумайтеся, вони хочуть поставити армію під прапор Бандери і розв'язати громадянську війну», – заявив також В. Янукович.

«Я хочу запитати і у покровителів цих темних сил на Заході: ви осліпли? Ви втратили пам'ять? Ви забули, що таке фашизм? Але я впевнений: офіцери, солдати України знають, на відміну від вас, міністрів поважних європейських держав, які підписалися під документом не про гарантії мені, а про гарантії громадянського миру на Україну і розтоптали цей документ», – сказав Янукович.

«На відміну від банди негідників, які на Майдані давали наказ стріляти по своїх, так от солдати, офіцери розуміють, чого ви варті, і не будуть виконувати ваші злочинні накази», – додав він.

Також В. Янукович вважає, що Україна переживає «смуту», але вона скоро закінчиться.

Він вважає, що люди не пробачать «нацистів», які захопили владу.

«Ви, хто незаконно захопили владу, за накази стріляти в народ, рано чи пізно, а швидше рано, відповісте. Відповісте за муки народу», – думає В. Янукович.

Він вважає, що дії нової влади «відколюють Крим».

«Україна переживає зараз важкий час. Ваші дії призвели до того, що відколюється Крим. Навіть під дулом автоматів народ Півдня і Сходу вимагає поваги до себе і своїх прав», – розповів В. Янукович.

«Ми переживемо цю смуту. Люди, обдурені вами, прозріють. Країна підніметься і об'єднається», – додав він і продекламував перші рядки українського гімну (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 11.03).

***

В. Янукович заявляє, що Сполучені Штати не мають права надавати Україні фінансову допомогу. Про це він заявив в Ростові-на-Дону.

В. Янукович обурився наміром США виділити мільярд доларів фінансової допомоги Україні.

Він заявив, що законодавство США забороняє фінансувати уряд, «законно обраний президент якого був скинений в результаті військового перевороту».

«Я маю намір звернутися до Сенату, Конгресу і Верховного суду США з настійливою пропозицією дати правову оцінку дій уряду цієї країни», – заявив В. Янукович.

«Ви не маєте права за вашими власними законами виділяти гроші бандитам», – додав він.

В. Янукович також «застеріг» нову українську владу від спроб покласти на нього або на Росію фінансові проблеми в країні.

«Я з цим ніколи не погоджусь. Я тут ні до чого. Заплановане урізання соціальних витрат, пенсій, заробітних плат вважаю нелюдськими», – розповів В. Янукович (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 11.03).

***

Рада міністрів АР Крим підготувала проект переходу автономії до рубльової зони. Про це новоявлений глава Ради міністрів АРК С. Аксьонов написав у своєму Twitter у понеділок, 10 березня.

«Уже завтра ми представимо проект переходу автономії в рубльову зону. Постараємося зробити заміну валют безболісною для громадян і бізнесу», – стверджує він.

Раніше в його мініблогі з'явилася інформація про те, що «нова влада» Криму планує запровадити на території АРК двомовність – російську й кримськотатарську мови.

При цьому він пише, що «всі національності, включаючи українців, зможуть розвивати свою рідну мову».

С. Аксьонов також оцінив проведення референдуму за приєднання Криму до Росії. За його підрахунками, це становитиме 1,8 млн дол. (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2014. – 10.03).*

***

Председатель Верховной Рады АРК В. Константинов возглавил региональную организацию Партии регионов.

«Согласно решению совета Крымской организации Партии регионов, возлагаю на себя обязанности председателя Крымской организации партии», сообщил он. По его словам, главной задачей однопартийцев на ближайшее время станет «не отступить от главного принципа: быть вместе со своими избирателями, со своим народом».

«Призываю вас всех, уважаемые однопартийцы, принять самое активное участие в подготовке и проведении референдума и всесторонне поддержать крымчан в их историческом выборе – решении вопроса о вхождении Крыма в состав России как субъекта Российской Федерации», – резюмировал В. Константинов (*Четверта влада (http://4vlada.net). – 2014. – 10.03).*

***

Верховна Рада Криму наділила повноваженнями головнокомандувача Збройними силами автономії С. Аксьонова. Про це С. Аксьонов повідомив журналістам особисто.

«Верховна Рада Криму наділила мене повноваженнями прем'єр-міністра автономії, головнокомандувача Збройними силами і правом формування Збройних сил», – заявив він. С. Аксьонов зазначив, що «рішення про формування армії Криму прийнято у зв'язку з наявністю на території автономії незаконних збройних формувань».

За даними прем'єра, 186 добровольців уже прийняли присягу на вірність народу Криму й увійшли до складу Збройних сил. Він упевнений, що загальна чисельність кримської армії до референдуму 16 березня сягне 1500 осіб. «Вони охоронятимуть виборчі дільниці зі зброєю в руках», – сказав прем'єр Криму.

С. Аксьонов підтвердив, що в перспективі планується створення військово-морських сил Криму, зазначивши, що в разі приєднання Криму до Росії сухопутні війська і флот увійдуть до складу Збройних сил РФ.

Він також заявив, що, якщо за підсумками референдуму Крим стане частиною Росії, військовослужбовці Збройних сил України, що перебувають на території Криму, повинні будуть або покинути територію автономії, або увійти до складу збройних сил республіки (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 10.03).

***

В Бахчисарае ранее похищенный командир автомобильного батальона в/ч А2904 В. Садовник сдал воинскую часть российским интервентам.

Это следует из сообщения главы медиа-центра Минобороны Крыма В. Селезнева, сообщает «Украинская правда».

«Вместе с группой вооруженных представителей самообороны Крыма, которых, по информации источников, возглавляет полковник РФ Макагонов, на территорию автомобильного батальона ВМС Украины в Бахчисарае прибыл и пропавший накануне командир автобата В. Садовник», – сообщил В. Селезнев.

Прибывшие представители самообороны Крыма, выполнив несколько выстрелов в воздух, ворвались на территорию автобата. «Выстроив личный состав вверенной ему части, Садов-

ник заявил: “Кто со мной – шаг вперед”. Из строя вышел ряд военнослужащих в/ч. В строю остались все офицеры и контрактники, призванные из регионов Украины. После этого Садовников заявил, что те, кто не с ним, те могут покинуть территорию военной части», – говорится в сообщении.

После этого на плацу части был спущен флаг ВМС Украины, его место занял флаг РФ.

По состоянию на этот час на флагштоках части два флага: Украины и России.

Сейчас В. Садовников и те военнослужащие, кто присоединился к нему, загружают в технику топливо, радиостанции, другое военное имущество и планируют покинуть территорию в/ч.

Как известно, командир украинской военной части, подполковник В. Садовник был похищен 9 марта (<http://glavcom.ua/news/191098.html>). – 2014. – 10.03).

***

Комитет избирателей не будет вести наблюдение за голосованием на референдуме в Крыму, поскольку порядок его организации, проведения и определения результатов не имеет ничего общего с процессом легитимного и объективного волеизъявления крымчан. Об этом радио «Свобода» заявил председатель крымского отделения КИУ А. Крысько, передает УНН.

Он также сообщил, что Комитет избирателей Украины призвал народных депутатов, избранных в мажоритарных округах Крыма, применить все свои политические, управленческие и личные возможности для того, чтобы помешать организации и проведению референдума на территории своих округов. «У народных депутатов Украины есть возможности провести разъяснительную работу с руководителями местных органов власти в Крыму и убедить их не принимать участия в этом незаконном действии. Чем больше населенных пунктов проигнорирует затею с проведением “сверхскоростного” референдума, тем более неубедительными будут выглядеть его результаты, которые уже давно определены кем-то», – отметил А. Крысько.

Референдум в Криму по приєднанню к Росії запланований на 16 марта. Власти України и міжнародное сообщество (за исключением Росії) заявили о незаконности референдума. Кроме того, украинские суды остановили решение о проведении референдума в АРК (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>), – 2014. – 10.03).

***

Председатель меджлиса крымскотатарского народа Р. Чубаров заявляет, что неизвестные лица в Крыму забирают и уничтожают паспорта. Об этом он заявил во время круглого стола, передает корреспондент УНН.

«Появляются люди, которые представляются представителями социальных служб и просят показать документы, а затем уничтожают их», – рассказал Р. Чубаров.

Он отметил, что глава крымской милиции уже обратился к жителям Крыма и призвал их не показывать паспорт неизвестным. Говоря о ситуации в Крыму, Р. Чубаров отметил, что полуостров сейчас «закрыт».

На вопрос журналистов о необходимости роспуска парламента Р. Чубаров отметил, что для этого есть все основания. В то же время, по его мнению, для роспуска сейчас неудачное время (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>), – 2014. – 10.03).

***

У Сімферополі відключено цифрове ефірне мовлення українських телеканалів. На частотах українських телеканалів транслюються загальноросійські телеканали: «Первый национальный», НТВ, «РТР-Планета», а також багато розважальних російських телеканалів (СТС, ТНТ, РенТВ, ТБ-3).

Також з'явилися кілька телеканалів Республіки Татарстан (РФ).

Водночас місцеві жителі з Ялти повідомляють, що в кабельній мережі «Ялта ТВ» також відключили всі українські канали. Замість них транслюється російське телебачення.

Крім того, найбільший кабельний провайдер компанія «Воля» заявила, що на вимогу в. о. голови Севастопольської міської адміністрації в Севастополі відключено 12 українських телеканалів.

«9 березня філія компанії “Воля” отримала вимогу від в. о. голови Севастопольської міської адміністрації про негайне переривання відкритої трансляції в кабельних мережах таких телевізійних каналів, як “1+1”, Перший національний, СТБ, “Рада”, Business, ICTV, “ЧП Інфо”, ЧТРК “Чорноморка”, “112 Україна”, 5 канал, UBR, “Інтер”. 9 березня з 21:00 ми були змушені перервати ретрансляцію перерахованих телеканалів в аналогових мережах Севастополя. Сподіваємося на розуміння», – повідомляють у компанії (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 10.03).

***

Сполучені Штати Америки не визнають результатів референдуму про подальшу долю Автономної Республіки Крим. Про це заявив посол США в Україні Дж. Пайетт.

«США не готові визнавати будь-які результати так званого референдуму, який планують провести через шість днів», – заявив посол США. За його словами, США продовжують вважати Кримський півострів частиною України.

Разом з тим Дж. Пайетт зазначив, що Штати готові застосувати санкції по відношенню до Росії за її військове вторгнення в Україну. «Ми використовуємо ряд санкцій, щоб ці військові дії дорого обійшлися Росії», – зазначив дипломат.

Також посол США додав, що Америка «готова йти і далі, якщо ситуація буде ускладнюватися». При цьому Дж. Пайетт нагадав, що Сполучені Штати Америки зобов’язалися докласти всіх зусиль, щоб досягти успіху в дипломатичному процесі врегулювання конфлікту, щоб забезпечити територіальну цілісність України.

«США підтримають будь-кого, хто переможе під час демократичних виборів, того, кого обере український народ», – сказав Дж. Пайетт.

За його словами, головне, щоб ці вибори були вільними, з дотриманням міжнародних стандартів «та з урахуванням демократичного мандата, який стоїть перед Україною» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 10.03).

***

Австрія має намір повернути в Україну вивезені колишніми чиновниками кошти. Про це заявив міністр закордонних справ С. Курц на прес-конференції в понеділок.

С. Курц зазначив, що Австрія глибоко стурбована тими подіями, які відбуваються в Криму, і заявив, що дії Росії порушують міжнародне право. «Австрія була першою країною в Європейському Союзі, яка прийняла рішення щодо заморожування рахунків (українських чиновників), і зараз ми разом будемо працювати над тим, щоб повернути в Україну незаконно вивезені кошти», – сказав він.

При цьому міністр зазначив, що, якщо в Криму ситуація не буде вирішена з боку Росії, Рада міністрів ЄС буде вводити санкції.

Також він сказав, що Австрія нині головує в Раді Європи і хоче надати Україні підтримку.

С. Курц зазначив, що права національних меншин, особливо кримських татар, питання безпеки журналістів, які працюють у Криму, та експертна оцінка щодо референдуму в Криму служать тими питаннями, у яких Австрія зацікавлена надати підтримку (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2014. – 10.03).

***

Канцлер ФРГ А. Меркель в телефонній бесіді з президентом Росії В. Путиным отпустила, що референдум по статусу Крима нелегітимен, передає Deutsche Welle.

А. Меркель підкреслила, що цей референдум не відповідає нормам українського законодавства і міжнародного права.

Канцлер також виразила сожалення по поводу того, що так и не удалось добиться конкретных шагов по созданию международной контактной группы по Украине, которая могла найти политические средства выхода из конфликта в Украине. А. Меркель еще раз подчеркнула необходимость срочного достижения существенных результатов в этом направлении (*Минпром (http://minprom.ua)*. – 2014. – 10.03).

***

Європейська комісія розпочала роботу над пакетом санкцій щодо Росії. Про це заявив сьогодні прем'єр-міністр Великобританії Д. Кемерон, виступаючи в Палаті громад, де обговорюється ситуація в Україні.

«Єврокомісія починає роботу над заходами, які можуть бути зроблені проти Росії, якщо переговори не почнуться чи не дадуть результатів», – повідомляє ЄС-Плюс з посиланням на Twitter Д. Кемерона. При цьому він зазначив, що зараз триває інтенсивна робота з метою переконати Росію та почати переговори з Україною.

Раніше через загострення політичної кризи в Україні Пентагон оголосив про своє рішення припинити військову співпрацю з Москвою. Тимчасово припинені всі спільні навчання, переговори, візити та конференції. Крім того, Державний департамент США запровадив візові санкції щодо посадових і приватних осіб, які своїми діями підривають територіальну цілісність України.

Крім того, через дії Росії в Україні уряд Канади також вирішив вжити додаткові заходи для посилення тиску на РФ – Канада ввела візові санкції щодо низки російських офіційних осіб (http://zaxid.net/home/showSingleNews.do?yevrokomisiya_pochala_formuvati_paket_sanktsiy_proti_rosiyi&objectId=1304273). – 2014. – 10.03).

***

Китай считает, что все стороны, связанные с кризисной ситуацией в Украине, должны проявлять сдержанность во избежание нагнетания напряженности. Об этом заявил председатель КНР С. Цзиньпин.

«Китай занимает объективную и справедливую позицию в украинском вопросе. Ситуация в Украине чрезвычайно сложна, в этих условиях все стороны должны проявлять хладнокровие и сдержанность, чтобы не допустить выхода напряженности на новый виток», – сказал глава китайского государства в телефонной беседе с президентом США Б. Обамой.

С. Цзиньпин отримав: «Необходимо разрешить кризис политико-дипломатическим путем. Надеюсь, что все заинтересованные стороны надлежащим образом разрешат противоречия посредством контактов и консультаций, приложат усилия к тому, чтобы продвинуть политическое решение проблемы».

«Китайская сторона открыта для поддержки всех предложений и проектов, которые помогут смягчить ситуацию в Украине, готова продолжать контакты с США и другими заинтересованными сторонами», – отметил председатель КНР (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/kitay-prizval-storony-konflikta-v-ukraine-k-hladnokroviyu-i-predlozhil-pomoshch-501457.html>). – 2014. – 10.03).

***

Дію В. Путіна в Криму обернуть проблемами для Росії. Таку думку під час зустрічі з журналістами в Києві 10 березня висловив М. Ходорковський.

«Ми підписалися під зобов'язаннями, правильні вони чи ні, але їх перегляд буде коштувати великої крові або великих проблем. Ті, хто вважає інакше, виступають проти національних інтересів Росії», – сказав М. Ходорковський.

За його словами, В. Путін може продовжити інтервенцію всередину території України. «Я не готовий говорити, якими будуть наступні кроки В. Путіна. Але є логіка подій. Проблема Криму без вирішення проблем прилеглих областей погано вирішувана – і з точки зору водопостачання, і з точки зору енергопостачання», – пояснив він.

На його думку, В. Путін мотивований двома ідеями – перемога на виборах президента 2018 р. і тим, щоб «увійти в історію як збирач російських земель».

На його думку події в Україні мають прямий вплив на Росію. «Якщо між Україною та Росією почнеться війна або припиняється конфлікт, то про демократизацію російського політичного життя доведеться забути», – додав він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2014. – 10.03).

***

Бывший глава Харьковской областной администрации М. Добкин задержан до избрания ему меры пресечения. Об этом «РБК-Украина» заявила его адвокат Ю. Плетнева.

«Михаил Маркович задержан до избрания ему меры пресечения. Завтра Шевченковский районный суд Киева должен избрать меру пресечения», – заявила Ю. Плетнева.

По ее словам, М. Добкин сейчас находится в изоляторе временного содержания Службы безопасности Украины.

Адвокат пока не располагает информацией, во сколько начнется судебное заседание по избранию ее подзащитному меры пресечения.

Кроме того, адвокат отметила, что сейчас под следственным изолятором собираются агрессивны настроенные активисты с Евромайдаана (<http://glavcom.ua/news/191102.html>). – 2014. – 10.03).

***

Украина нуждается в реальных действенных шагах, направленных на децентрализацию власти и предоставление регионам самостоятельности. Об этом заявил лидер общественного движения «Украинский выбор» В. Медведчук, сообщает пресс-служба движения.

«Люди, стоявшие на майданах по всей стране, требовали перезагрузки системы, но добились только смены персоналий. В Луганске и Львове, Крыму и Киеве граждане ждали кардинальных перемен в системе, а не рокировок в высоких кабинетах. С каждым днем становится все очевидней беспомощность новой власти. Украина расколота на части, внутренние противоречия уже привели к гражданским конфликтам и противостояниям. А диктат центра только усугубляет ситуацию. Украине сегодня не нужны популистские заявления представителей новой власти. Украина нуждается в реальных действенных шагах, направленных на децентрализацию власти и предоставление регионам самостоятельности. Именно этого ждут люди», – считает В. Медведчук.

Для сохранения Украины единой и неделимой, для сохранения ее территориальной целостности и суверенитета, по его мнению, есть две первоочередные задачи.

«Во-первых, необходимо предоставить народу право на всеукраинском референдуме принимать стратегически важные решения, отправлять в отставку отдельных чиновников и досрочно прекращать полномочия и тем самым отправлять в отставку Кабинет министров и Верховную Раду. Необходимо дать людям право самим избирать губернаторов и на референдумах отправлять их в отставку. Контроль народа над властью – самая реальная основа для объединения всей страны», – заявил В. Медведчук.

Во-вторых, по его мнению, необходимо перейти к федеративному устройству. «Федерализация позволит объединить области Украины как равные, на основе взаимного уважения со стороны соседей и центральной власти. Право на реальное самоуправление, экономическую самостоятельность станет той ценностью, которой будет дорожить и защищать каждый гражданин. Федеративное устройство государства позволит сохранить языковое, культурное, конфессиональное разнообразие, присущее Украине, сохранив при этом ее суверенитет, независимость и территориальную целостность», – сказал В. Медведчук.

По его словам, решив эти две задачи, Украина станет более комфортной для граждан – «государством, политика которого реально зависит от воли украинцев» (*РБК-Україна* (<http://www.rbc.ua>). – 2014. – 10.03).

***

В Луганске 9 марта прошли два митинга: митинг в честь 200-летия со дня рождения Т. Шевченко и митинг пророссийских активистов.

«Возле Пилона Славы собрались пророссийские активисты – по предварительной оценке около 2 тыс. человек. Основная масса людей начала подходить со стороны центрального рынка. Они шли по проезжей части ул. Советская с криками “Россия! Россия!”. В результате большая группа молодых людей перекрыла ул. Советскую и присоединилась к пророссийскому митингу. Затем толпа двинулась к зданию ОГА и ворвалась в него. Милиция сначала попыталась сопротивляться, но потом разбежалась», – сообщает «ОстроВ».

Также появилась информация о захвате кабинета губернатора луганщины М. Болотских. «Есть информация, что его заставили написать заявление об отставке. Кроме того, председателя ОГА обещали выпустить из здания целым, но при этом провести его по “коридору позора”», – говорится в сообщении.

Документ зачитали митингующим. М. Болотских вывели через «черный ход», по данным очевидцев, при этом его сильно толкали.

На крыше ЛОГА украинский флаг был снят и и вывешен российский. Кроме того внизу в толпе развевался белорусский флаг. Толпа скандировала: «Россия! Россия! Референдум!». Звучали призывы 16 марта провести референдум о вхождении в состав РФ. Митинг продолжался на ступеньках облгосадминистрации. Часть толпы двинулась во двор облгосадминистрации.

Также, как передает EastKorr с места события, акция Луганской гвардии в поддержку содружества с РФ и Народное Вече сторонников Евромайдана закончилась дракой.

«Потасовка началась, когда бойцы Луганской гвардии, которые находились неподалеку от Пилон Славы, перешли на противоположную сторону ул. Советская к памятнику Т. Шевченко, где собралось народное Вече. После драки толпа переместилась к зданию Луганской облгосадминистрации с криками в поддержку Беркута, требуя референдума и воссоединения с Россией», – передает EastKorr.

Тем не менее, позднее здание ЛОГА было освобождено от пророссийских митингующих, а губернатор заявил, что его заявление об отставке не имеет юридической силы, поскольку написано под давлением. По словам М. Болотских, он продолжает выполнять свои обязанности (http://news.eizvestia.com/news_politics/full/836-v-luganske-zahvacheno-zdanie-obladministracii). – 2014. – 9.03).

***

В. Путин может держать В. Януковича вблизи Донбаса, чтобы тот мог быстро вернуться и возглавить сепаратистское движение в Украине, заявил политолог, директор Института глобальных стратегий В. Карасев в эксклюзивном комментарии Gordonua.com.

«Пресс-конференция вновь состоится в Ростове-на-Дону. Это показательно, ведь это почти Донбасс. Это российский шахтерский край, от которого недалеко и до донецкого шахтерского края. Не исключено, что В. Януковича держат именно там для того, чтобы при благоприятных для России условиях он мог быстро вернуться в ряд восточных регионов Украины и возглавить сепаратистское движение, у которого нет не только лидеров, но даже и намека на них», – утверждает эксперт.

Вторжение России в Украину, 10 марта. Онлайн-репортаж
Для российского президента В. Путина, по мнению политолога, очень важно именно сейчас показать легитимного, с его точки зрения, Президента Украины В. Януковича в целостности и сохранности.

«Вероятно, он будет говорить о том, что он жив-здоров. Более того, продолжает оставаться легитимным Президентом Украины и, очевидно, претендовать на какую-то свою долю в возможных будущих раскладах в Украине. Тем более, что Запад пока робко, но начинает говорить о каком-то широком правительстве с участием представителей востока Украины. Россия пока держит В. Януковича для легитимизации крымского руководства, сепаратистских движений на востоке Украины и делегитимизации центрального киевского руководства», – предполагает В. Карасев.

«Пресс-конференция один из тактических узоров игры В. Путина относительно востока, юга Украины и Крыма», – подчеркнул директор Института глобальных стратегий.

Цель В. Путина, по мнению эксперта, не возвращение В. Януковичу всей полноты власти в Киеве, а его возвращение на восток – в Донецк или Луганск (<http://gordonua.com/news/politics/Karasev-YAnukovich-v-Rostove-na-Donu-eto-razmennaya-moneta-Putina-13452.html>). – 2014. – 10.03).

***

Станом на 10 березня в Україні немає жодного регіону, де більшість хоче приєднання до Російської Федерації, і тільки близько 41 % населення Криму хоче приєднання до

Росії. Про це говорять результати соціологічного опитування, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» І. Кучеріва, передає кореспондент НБН.

«На сьогодні ні в одному з регіонів немає навіть 50 % населення, які б хотіли приєднання Криму до Росії. Навіть у Криму таких лише близько 41 %», – повідомила на прес-конференції соціолог І. Бекешкіна (10 березня. – Ред.).

За її словами, у цілому в Україні тих, «хто хотів би об'єднання України та Росії – 12 %». «Це меншість. Найбільше таких людей у Криму. У Криму 41 % хотів би жити з Росією. І ще... в Криму бажання об'єднатися з Росією виникає після 50 років», – додала І. Бекешкіна (<http://www.wz.lviv.ua/news/57510>). – 2014. – 10.03).

***

У Чорному морі, поблизу територіальних вод України, розпочалися військові навчання за участі США, Румунії та Болгарії.

У навчаннях бере участь американський есмінець з ударної групи, яку очолює авіаносець «Джордж Буш».

Як заявляє речник ВМС США, навчання були заплановані задовго до початку кризи в Україні та жодним чином не пов'язані з ситуацією в Криму.

Упродовж кількох днів також тренуватимуться одне болгарське та три румунські судна (http://vgolos.com.ua/news/u_chornomu_mori_rozpochalysya_y_iskovi_navchannya_ssha_rumunii_ta_bolgarii_137996.html). – 2014. – 10.03).

***

НАТО відправляє свої літаки-розвідники у Польщу та Румунію, щоб контролювати українську кризу. Про це повідомив прес-секретар НАТО журналістам, пише ВВС.

«Усі розвідувальні польоти будуть відбуватися виключно по території Альянсу», – сказав чиновник.

У НАТО вважають, що все виглядає так, що Росія зміцнює свій контроль над Кримом напередодні референдуму 16 березня.

В Альянсі нагадали, що Україна та Захід вважають референдум щодо приєднання Криму до Росії незаконним.

Як відомо, США перекидають до Польщі 12 винищувачів F-16 і 300 військовослужбовців.

Військові візьмуть участь у спільних американсько-польських маневрах, які стартують 13 березня.

У польському військовому відомстві зазначили, що ці маневри були заплановані вже давно, однак, «у зв'язку з напруженою політичною ситуацією» в Україні їх було вирішено прискорити та розширити.

6 березня США вже перекинули шість винищувачів F-15 до Литви.

Міністр оборони Литви заявив, що передислокація цих літаків є відповіддю на «російську агресію на Україні та підвищену військову активність в Калінінграді» (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/03/10/7018312/>). – 2014. – 10.03).

ЕКОНОМІКА

НБУ рассматривает возможность проведения спецаукционов по продаже валюты для решения проблемы с погашением ипотеки. Об этом сообщил министр финансов Украины А. Шлапак.

«Знаю, что в Нацбанке такое решение обсуждается. Но окончательного решения по этому вопросу центральный банк не озвучивал», – сказал он на брифинге в понедельник, 10 марта.

Примечательно, что такой инструмент уже использовался ранее. В 2004 и 2008 гг. некоторые банки предлагали покупку валюты по льготному курсу для погашения всех валютных кредитов (*БизнесВестн* (<http://business.vesti.ua>). – 2014. – 10.03).

***

ЕС интенсивно работает, чтобы открыть рынок украинским товарам и начать оказывать финпомощь Киеву.

Об этом заявила представитель Европейской комиссии Пиа Аренкильде Хансен на брифинге в Брюсселе.

Односторонние торговые меры ЕС, которые откроют европейский рынок для украинских товаров, будут предприняты уже в ближайшем будущем. По ее словам, Брюссель также интенсивно работает и над вопросом оказания Украине финансовой помощи.

Говоря о макрофинансовой помощи, Хансен сообщила, что «мы на пути к тому, чтобы развернуть эту помощь уже на следующие недели», но конкретной даты у нее пока нет.

При этом она напомнила, что необходимо еще получить оценку и проанализировать результаты экономической миссии, которая была в Украине на прошлой неделе, чтобы быстрее оценить нужды страны (*БизнесВести* (<http://business.vesti.ua>). – 2014. – 10.03).

***

В 2013 г. на поддержку всех направлений сельского хозяйства было направлено свыше миллиарда гривен прямых дотаций. При средней сумме взятки в 20 % потери от коррупции превысили 200 млн грн. Об этом говорится в обращении представителей ведущих аграрных объединений Украины к исполняющему обязанности президента Украины А. Турчинову.

Как отмечается, дотации получают те предприятия, владельцы которых смогли коррумтировать ответственных чиновников. «Получить положенные деньги обычным производителям практически нереально – решение о направлении дотаций принимается на основании ряда малопонятных критериев», – пишет издание.

Неофициально фермеры говорят, что получить поддержку можно за «откат» в 15–25 % от выделяемой суммы. «Взяточничество и воровство при распределении бюджетных дотаций сельхозпроизводителям – устоявшаяся практика. Деньги, которые должны использоваться для развития агросектора, оседают в карманах чиновников», – заявил гендиректор агрохолдинга «Волары-Трейд» Ю. Гордейчук.

По его словам, нужно коренным образом изменить систему распределения дотаций, сделать ее прозрачной и подконтрольной участникам рынка, разработать ясные недвусмысленные критерии участия в программах господдержки, облегчить производителям доступ к финансовым ресурсам. «Тогда наше сельское хозяйство получит мощный импульс к развитию», – отметил Ю. Гордейчук.

В 2013 г. Украина по уровню коррумпированности находилась на 144 месте в мире, имея 25 баллов. Это худший показатель среди всех стран Европы (*Novosti-N* (<http://novosti-n.org>). – 2014. – 10.03).

***

ПриватБанк отменил ограничения на использование кредитных лимитов в магазинах, клиенты могут рассчитывать кредитными деньгами в размере личного лимита, установленного на карте. Об этом УНН сообщили в пресс-службе ПриватБанка.

«Сегодня мы видим, что ситуация на финансовом рынке полностью стабилизируется, а выделение ведущими мировыми державами срочной финансовой помощи Украине в размере более 3 млрд дол., которую не нужно будет возвращать, а также многомиллиардных кредитов позволит Украине получить мощные ресурсы для своего развития, – говорит первый заместитель председателя правления ПриватБанка О. Гороховский. – В ближайшие дни банк планирует полностью отменить ограничения на получение наличных по картам».

К сожалению, отмена ограничений на использование кредитных средств ПриватБанка пока не действует на территории Крыма, где в результате оккупации территории российскими военными формированиями сохраняется напряженная ситуация на финансовом рынке и складывается дефицит наличных средств, которые невозможно завезти на полуостров из-за блокирования дорог вооруженными формированиями (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 10.03).

***

«Нефтегаз Украины» не расплатился за поставки российского газа в феврале, в результате чего долг украинской стороны возрос до 1,89 млрд дол. Об этом сообщил глава «Газпрома» А. Миллер.

«Фактически это означает, что Украина прекратила платить за газ. Это полностью противоречит положениям контракта и международной торговой практике. Мы со своей стороны всегда выполняли и будем выполнять наши контрактные обязательства. Но мы не можем поставлять газ бесплатно. Или Украина гасит задолженность и оплачивает текущие поставки, или появляется риск вернуться в ситуацию начала 2009 г. О складывающемся положении дел будем информировать правительство Российской Федерации», – сказал А. Миллер.

По его словам, крайний срок оплаты за газ для Украины истек сегодня (7 марта. – Ред.). «Сегодня, 7 марта, был крайний срок оплаты февральских поставок газа в Украину. Платежей в счет оплаты долга “Газпром” не получил. С учетом скидки, которая действует в I квартале, просроченная задолженность значительно увеличилась и составила 1 млрд 890 млн дол.», – сказал А. Миллер (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 7.03).

***

Цена на российский газ во II квартале 2014 г. ожидается на уровне 368,5 дол./тыс. куб. м. Об этом заявил министр энергетики и угольной промышленности Ю. Продан, передает «РБК-Украина».

«От России мы ожидаем на II квартал 368,5 дол.», – сообщил Ю. Продан. Он отметил, что такая цена на газ сформирована в соответствии с договором от 2009 г. и зависит от цены на нефть.

Также Ю. Продан назвал варианты поставки газа из Европы. «Мы имеем контракт с компанией RUE на поставку 5 млрд куб. м газа», – сказал он. По его словам, Украина также имеет возможность получить около 10 млрд куб. м из Словакии. Ю. Продан отметил, что «мы сможем использовать схему виртуального реверса – то есть замещения».

Министр добавил, что Украина за прошлую неделю выплатила «Газпрому» 100 млн грн долга за январь. Он также отметил, что за февраль Украина должна «Газпрому» 440 млн дол. (http://economics.lb.ua/state/2014/03/09/258759_gaz.html?fb_action_ids=615568175179751&fb_action_types=og.recommends). – 2014. – 9.03).

***

Из общего внешнего долга перед кредиторами, который составляет 10 млрд дол., Украина должна выплатить МВФ 3,5 млрд дол. Об этом во время круглого стола заявила директор департамента долговой и международной политики Министерства финансов Украины Г. Пахачук.

«Основное – это долг перед МВФ, который мы должны обслужить до конца этого года в размере 2,9 млрд дол., речь идет о погашении и сервисных платежах, и в следующем году должны выплатить МВФ 0,6 млрд дол. Общая сумма долга перед МВФ составляет 3,5 млрд дол. и его обслуживает Минфин», – отметила Г. Пахачук.

Она добавила, что другие 7 млрд дол. Украина должна другим кредиторам – международным финансовым организациям: ЕБРР, Европейскому инвестиционному банку, Международному банку реконструкции и развития и разным странам.

«Общая сумма долга в иностранной валюте – 33,7 млрд дол.», – отметила Г. Пахачук ([Finance.ua](http://news.finance.ua)) (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Нелегитимные власти Крыма не намерены проводить реприватизацию после возможного вхождения в состав России по результатам намеченного на 16 марта референдума, сказал в интервью РИА Новости самопровозглашенный премьер-министр автономии С. Аксенов.

«Могу сказать уверенно, реприватизации не будет. Это мы гарантируем», – сказал он.

При этом Симферополь намерен перевести в собственность Верховной Рады АРК государственные украинские предпри-

ятия, которые используют природные ресурсы полуострова. «Это коснется предприятий энергетической сферы и компаний, которые связаны с добычей полезных ископаемых. Энергетика и недра принадлежат народу автономии. Все государственные предприятия, которые связаны с энергетическими ресурсами, перейдут в собственность автономки», – сказал С. Аксенов (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Украина имеет все возможности удержать курс доллара на уровне 10 грн. Об этом сегодня на пресс-конференции сообщил министр финансов А. Шлапак.

«Я считаю, что на сегодняшний день наш курс доллара достиг определенного равновесия, учитывая торговый баланс. Таким образом, есть все возможности удержать курс на уровне 10–10,1 грн/дол. в среднем за год», – сообщил министр.

В последнее время на валютном рынке в Украине имели место резкие скачки курса доллара. В минувшую пятницу торги по доллару на межбанковском валютном рынке закрылись в диапазоне 9,15–9,21 грн/дол. (*Минфин* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 10.03).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Цены на продукты питания в марте возрастут. Об этом сообщает Продовольственная и сельскохозяйственная Организация Объединенных Наций.

Эксперты уверены, что основными причинами стали погодные условия, повышенный спрос и ситуация в Украине.

Так, в феврале индекс продовольственных цен ФАО достиг 208,1 пункта, что на 2,6 % превышает январский показатель. Такой рост цен зарегистрировано по всем группам товаров кроме мяса. С января заметно подорожал сахар, растительное масло, зерновые и молочные продукты.

«Рост в этом месяце последовал за длительным периодом снижения цен на продукты питания в целом. Но еще рано говорить о том, является ли это действительно грустной тенденцией», – сказала старший экономист ФАО К. Кальпе (*Пульс Киева* (<http://economics.puls.kiev.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Россия в случае введения ограничительных мер и отказа от действия условий свободной торговли с Украиной, может сократить до 50 % товарного экспорта Украины, что приведет к сокращению ВВП Украины на 1 %. Об этом сообщила представитель Института экономики и прогнозирования НАН Украины Л. Шинкарук.

«Если будут приняты какие-то радикальные решения, то до 50 % товарного экспорта может быть заблокировано в короткой перспективе. То есть в течение полугода, а дальше все будет зависеть от того, каким образом будут вестись наши переговоры... Мы оцениваем, что 1 % ВВП на 100 % будет потерян», – сказала Л. Шинкарук.

При этом она отметила, что 30 % экспорта товарной продукции Россия сможет сократить безболезненно для своей экономики, заменив ее товарами собственного рынка или импортом из других стран.

Эксперт отметила, что украинской стороне вряд ли удастся применить в отношении России ответные заградительные меры, потому что основной объем импорта из России – это товары промежуточного использования, которые закупаются для дальнейшего производства разных видов продукции (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 10.03).

***

США попытается составить конкуренцию России на газовом рынке Европы. Соответствующий законопроект был зарегистрирован американскими членами комитета по энергетике и коммерции.

США собирается торговать сжиженным газом со странами Европы, в том числе и с Украиной. По словам председателя

комитета Ф. Аптона, США намерены в полной мере воспользоваться своими энергетическими ресурсами для снижения влияния России.

Кроме того, законопроект позволяет странам, не имеющим соглашения о свободной торговле, обойти процедуру одобрения Министерством энергетики. Авторы законопроекта уверены, что это позволит сократить время.

На сегодняшний день около 20 компаний в США подали заявки на экспорт сжиженного газа. Предполагается, что поставки начнутся с 2017 г. (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 10.03).

***

Евросоюз собирается приостановить сотрудничество с Россией по газопроводу «Южный поток». Об этом сообщил еврокомиссар по вопросам энергетики Г. Эттингер.

«Я не буду пытаться ускорить ход переговоров по поводу газовых трубопроводов, например по “Южному потоку”. Напротив, такие переговоры будут отложены», – заявил Г. Эттингер.

По его словам, никакой необходимости срочно искать способы увеличения импорта энергии в Европу на сегодня нет. Европейские страны не боятся перебоев в поставках газа, так как зимний отопительный сезон уже заканчивается.

Г. Эттингер также подтвердил, что поддерживает санкции против России. В частности, речь идет о прекращении переговоров по упрощению визового режима и возможной заморозке активов отдельных лиц. Но он высказался против масштабных экономических санкций, которые бы затронули всю экономику России (*Минфин* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 10.03).

***

Немецкая экономика опасается дефицита энергоносителей в случае дальнейшей эскалации конфликта в Крыму, передает Deutsche Welle.

«Германия зависит от поставок российских энергоносителей. Ведь треть потребляемых энергоносителей мы получает

из России», – заявил глава Федерального объединения торгово-промышленных палат Германии М. Ванслебен (M. Wansleben) в интервью газете Rheinische Post, опубликованном в понедельник, 10 марта.

Он также отметил, что запасы энергоносителей позволят немецкой экономике бесперебойно функционировать от трех до четырех месяцев.

Между тем критическое отношение к намерению ЕС ввести экономические санкции против РФ выражают и представленные в европейских структурах германские политики. Санкции подорвут хрупкое восстановление европейской экономики, заявил комиссар ЕС по энергетике Г. Эттингер в интервью журналу Wirtschaftswoche.

В свою очередь председатель Европарламента М. Шульц выразил сомнение в том, что санкции заставят В. Путина сесть за стол переговоров.

Накануне министр иностранных дел Германии Ф.-В. Штайнмайер заявил о том, что если Россия не пойдет на деэскалацию напряженности в Крыму, Евросоюз перейдет ко второму уровню санкций, который предусматривает введение ограничений на въезд на территорию ЕС ответственных за нынешний кризис в Украине и замораживание их активов в Европейском союзе (*Минфин (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 10.03*).

***

Прем'єр-міністр Польщі Д. Туск має намір запропонувати канцлеру Німеччини А. Меркель, яка в середу відвідає Варшаву, знизити залежність від поставок газу з Росії заради «зміцнення суверенітету». Про це повідомляє «Прайм».

«Європейська енергія, яка дорожчає через завищені кліматичні амбіції може також означати більшу залежність від російських джерел енергії, і про це в першу чергу я буду говорити з канцлером А. Меркель», – сказав прем'єр Польщі.

Восени 2013 р. Д. Туск заявив, що майбутнє польської енергетики пов'язано з кам'яним і бурим вугіллям, родовища якого є в Польщі, а також з газом зі сланців.

Глава уряду пообіцяв підтримку вугільної галузі, на якій заснована енергетика країни. Така лінія, однак, суперечить політиці Євросоюзу, яка заохочує перехід на поновлювані джерела енергії.

Польща є одним з найбільших світових виробників вугілля, проте його виробництво падає протягом останніх років. Видобуток кам'яного вугілля впав з 193 млн т у 1980 р. до 76 млн у 2011 р.

Видобуток бурого вугілля досяг свого піку в 68 млн т у 1990 р., проте до 2011 р. також знизився до 63 млн т (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2014. – 10.03).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 17

Бюлетень підготували:

В. Бондаренко, С. Горова, Н. Тарасенко

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

В. Бондаренко

Підп. до друку 11.03.2014.

Формат 60x84 ¹/₁₆. Обл.-вид. арк. 3,18. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.